

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio.
Telephone: Henderson 3912

KAMPANJA TRAJA
SAMO JE
ŠTIRI MESECE!
POZOR, PRIZADETA
DRUŠTVA!

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota

je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
porna organizacija v
Ameriki

Posluje že 47. leto

GESLO KSKJ. JE:

"Vse za vero, dom in
narod!"

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1915.

NO. 37 — ŠTEV. 37

CLEVELAND, O., 11. SEPTEMBRA (SEPTEMBER), 1940

VOLUME XXVI. — LETO XXVI.

KSKJ. NARODNI OBRAMBNI PROGRAM

Četrto društvo doseglo predpisano kvoto

Društvo Marije Zdravje Bolnikov, št. 94, Kemmerer, Wyo., je doseglo predpisano kvoto \$5,000 zavarovalnine. Označeno društvo je torej že četrto, ki je v sedanji kampanji mladinskega oddelka zadostilo predpisani kvoti.

Na doseženih uspehih označenega društva pa zasluži javno zahvalo sobrat Konstantin Podlesnik, predsednik, ki vedno neumorno dela za napredek svojega društva in Jednote. Njegovo delo ni nikdar dokončano in vsako priliko porabi za agitacijo naše organizacije. S tem je pa tudi dejansko pokazal, da mu je napredek svoje organizacije prva skrb in zaveda se, da napredek zavisi le na dobri volji in močni agitaciji! Vsa čast lojalnemu društvenemu uradniku!

Bratje in sestre! Pojdimo enotno na delo v tekoči kampanji mladinskega oddelka in pojasnimo staršem, ki še nimajo svojih otrok zavarovanih pri naši organizaciji, kako lepo priliko imajo, da čimprej zavarujejo svoje otroke pri vodilni slovenski katoliški podporni organizaciji. Nikjer drugje ne morejo dobiti za svoje otroke boljše vrste zavarovalnine kakor jih nudi ravno K. S. K. Jednota.

Vsak izmed nas naj stori svojo dolžnost v agitaciji, da pridobimo ravno v tekoči kampanji čimveč novega naraščaja v mladinski oddelki.

Napredek K. S. K. Jednote bo nam vsem v korist in ponos! K. S. K. Jednota mora naprej za skupne interese njenega članstva!

Josip Zalar, glavni tajnik.

17. KAMPANJSKO POROČILO

OD 20. AVGUSTA DO 3. SEPTEMBRA, 1940

1. Zračna divizija:		SKUPEN IZKAZ NOVE	
Št. dr.	Vsota	ZAVAROVALNINE	
Od 2. aprila do 3. septembra '40			
1	\$ 1,000	1. Zračna	Št. dr. Vsota
29	1,000	divizija:	Soc. Am't
162	1,000	Airplane	42 — 4,000
169	500	Division:	55 — 8,000
	\$ 3,500	Št. dr. Vsota	64 — 1,500
		Soc. Am't	80 — 2,500
2. Divizija tankov:		1 — \$ 6,250	104 — 2,000
78	\$ 1,000	2 — 8,000	110 — 1,500
108	500	7 — 3,000	111 — 5,500
127	2,500	25 — 3,500	113 — 4,000
157	500	29 — 4,500	115 — 5,000
	\$ 4,500	50 — 7,000	136 — 3,000
		63 — 3,000	152 — 3,000
3. Divizija vojnega brodogoja:		162 — 6,000	165 — 7,750
72	\$ 500	169 — 12,500	193 — 1,500
81	2,500		
	\$ 3,000	\$53,750	\$57,250
4. Divizija podmornic:		2. Divizija	5. Protizračna
111	\$ 1,500	tankov	divizija:
152	500	Tank	Anti-Aircraft
165	1,750	Division:	Division:
	\$ 3,750	53 — \$ 3,500	3 — \$ 1,500
		56 — 13,000	4 — 7,500
5. Protizračna divizija:		59 — 8,750	5 — 3,000
79	\$ 500	78 — 3,500	41 — 4,000
208	500	108 — 6,000	79 — 5,000
	\$ 1,000	120 — 3,000	87 — 1,500
		127 — 5,000	101 — 1,000
6. Topniška divizija:		146 — 4,000	114 — 1,000
8	\$ 500	148 — 2,500	153 — 4,500
145	1,000	157 — 5,500	164 — 3,000
	\$ 1,500	163 — 4,500	191 — 2,500
			208 — 6,000
7. Municijska divizija:		\$59,250	219 — 1,500
16	\$ 500		
105	500	3. Divizija	
119	500	vojne bro-	\$42,000
206	500	dovja:	
	\$ 2,000	Battleship	
		Division:	
8. Divizija plinskih mask:		44 — \$ 4,500	
94	\$ 500	52 — 4,500	
111	500	65 — 4,750	
21	1,000	72 — 8,750	
	\$ 2,000	81 — 13,500	
		93 — 1,500	
		144 — 1,500	
		153 — 2,500	
		156 — 2,000	
Skupaj	\$ 21,250		
Zadnji izkaz	372,000		
		\$43,500	
Skupaj	\$393,250	4. Divizija	
			143 — 3,000

Vsi člani naše družine bi morali biti zavarovani pri naši Jednoti.

SLOVESNA SLOVENSKA POROKA V CLEVELANDU, OHIO

Cleveland, O. — Naš sobrat Tone Rozman, organist slovenske cerkve sv. Jožefa v Jolietu, Ill., je gotovo računal in čakal na letošnje prestopno leto, ko je začel študirati znani rek, "da človeku ni dobro samemu biti." Zato se je odločil peljati pred oltar svojo večletno izvoljenko gđ. Terezijo Kodek iz naše clevelandske naselbine (v Newburgu). Slovesna poroka se je vršila letos dne 2. septembra na Delavski praznik v cerkvi sv. Lovrenca v Newburgu; poročil ju je jolietški župnik Rev. M. J. Butala med peto sv. mašo, pri kateri sta asistirala Rev. M. Kuzma, prvi kaplan cerkve sv. Jožefa v Jolietu in prvi kaplan cerkve sv. Lovrenca v Newburgu Rev. Julij Slapšak. Za priče sta bila novoporočencema Mr. Anthony Golobitch in njegova soproga iz Joliet. Vsa jolietška fara sv. Jožefa je gotovo z veseljem sprejela in pozdravila Mr. Rozmana kot moža, tako pa tudi njegovo mlado gospo soprogo. Iskrene čestitke obema!

Št. dr.	Vsota	Št. dr.	Vsota
Soc. Am't		Soc. Am't	
173 —	3,000	194 **	10,500
174 —	2,500	196 +	1,000
176 —	500	206 **	11,000
181 —	2,000	207 —	1,000
203 —	6,500	218 —	500
226 —	3,000	224 —	500
237 —	2,500	225 —	2,500
	\$45,000	236 —	2,000
		243 —	500
7. Municijska			
divizija:			
Ammunition		8. Divizija	
Division:		plinskih	
16 — \$ 1,000		mask:	
21 — 1,500		Gas Mask	
40 — 500		Division:	
45 — 9,000		51 — \$ 500	
85 — 3,000		84 — 2,000	
86 — 1,000		88 — 500	
95 — 500		94 **	5,000
98 — 1,500		167 —	500
105 — 1,500		178 —	1,000
119 — 1,000		179 **	5,500
132 — 500		189 —	500
134 — 4,000		198 —	2,000
147 — 1,000		202 —	2,000
166 — 1,000		211 —	2,000
170 — 1,000		217 —	500
180 — 1,000		221 —	4,000
185 — 500		222 —	500
187 — 3,000		242 —	1,500
190 — 2,500			
	\$28,000		

SKUPAJ (TÓTAL):
\$393,250.00
Opomba: Z zvezdicami in debelimi črkami označena društva so že dosegla svojo kvoto.
Note: Bold typed and asterisked lodges have already attained quota.

NAJBOLJ AGILNA DRUŠTVA PO DIVIZIJAH

Most Successful Lodges in Each Division:		
Div.	Št.dr.	Odstotek
1	169	31.25%
2	56	37.14%
3	81	45.00%
4	30 in 55	32.00%
5	4	37.50%
6	203	43.33%
7	206	110.00%
8	179	110.00%

Triumf slovenske pesmi v Clevelandu

VELIK USPEH PRVEGA KONCERTA GLASBENE MATICE

V našem Slovenskem Narodnem Domu na St. Clairju je bilo tokom zadnjih let prirejenih že številno koncertov raznih pevskih društev in zborov tako tudi raznih opernih in koncertnih pevcev in pevk. Minulo nedeljo zvečer, dne 8. septembra smo pa v tej dvorani videli in čuli nekaj novega: prvi koncert pevskega zbora naše prve ameriške Glasbene Matice, ki je bila ustanovljena šele pred dobri tremi meseci na pobudo znanega opernega pevcu Mr. Toneta Šublja. Precej truda in dela je imel naš mojster Tone, da je v tako kratkem času tako izborno izvežbal 67 pevcev in pevk svojega novega zbora, pevci pa gotovo mnogo dobre volje in zanimanja, kajti ta njihov prvi javni nastop je izpadel 100%; ena pesem je bila lepša od druge. Tudi naša, za slovensko pesem vedno vneta publika se je ta večer častno odzvala, kajti ta koncert je posetilo nad 900 oseb.

Mr. Šubelj je sestavil izborni program za nastop v mešanem, potem v šestoro-petero in četvero-teropetih ter v duetih; v teh nastopih so se izborno pokazale sledeče pevke: Carolyn Budan, Vida Kmet, Anné Budan, Amelia Plut in Josephine Milavec-Levstik, pevci pa: Louis Belle, Frank Plut, Frank Bradach, John Lube in John Nossan; to so cvetke zbora Glasbene Matice; pri klavirju jih je spremljevala gđ. Vera Milavec.

Pred otvoritvijo programa je navzoče pozdravil naš znani pesnik in glasbenik Mr. Ivan Zorman in poveljeval našo slovensko pesem kot jo je omenil naš nezabni Ivan Cankar v svoji čudotvorni rozi iz one gore nad Šentflorjansko dolino. Nato je mešani zbor zapel patriotično pesem "God Bless America" in "Lepa naša domovina."

Kot časten gost tega večera je bil Dr. Vladimir Rybar, svetnik jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu, D. C., katerega je občinstvu predstavil naš domačin konzul dr. J. W. Mally. Cenjeni gost je tudi poveljeval kot prijatelj našo lepo slovensko pesem, saj je še vedno član Glasbene Matice v Ljubljani, tako je bil tudi ustanovni član Glasbene Matice v Trstu, kjer je živel. Dalje je g. dr. Rybar priporočal našim ameriškim rojakom, da naj se držijo svoje dane državljske prisege in da naj ostanejo vedno dobri državljani te mogočne republike, zaeno pa naj še vedno ohranijo ljubezen do svoje rodne grude-domovine. Gospod Rybar je žel za svoj govor burben aplavz.

Pevci in pevke so razne točke programa tako fino vršili, da so morali mnogo istih ponoviti vsled burnega ploskanja od strani občinstva; osobito fina je bila Lvovskijeva ruska nabožna (Dolje na 4 strani)

PREDSEDNIK ROOSEVELT PODPISAL VAŽNO PREDLOGO

Hyde Park, N. Y., 9. septembra. — Danes je predsednik Roosevelt podpisal zakonski načrt glede obrambe dežele, za kar se je določilo ogromno svoto približno pet in pol milijard dolarjev; s tem se bo vzdrževalo 2,000,000 mož pomnožene armade in zgradilo številno novih bojnih ladij in letal; to je najvišja svota določena v slični namen od zadnje svetovne vojne.

S to svoto se bo tudi nabavilo potrebne topove, moderne ranke in municijo, nabavilo se bo 14,394 novih aeroplanov za armado in 4,028 za mornarico, tako da bo imel stric Sam skupaj 35,000 bojnih letal raznih vrst dalje se bo zgradilo 17 modernih bojnih ladij, 12 ladij za prevažanje letal, 48 križark, 171 rušilcev in 82 podmornic; na ta način bo imela naša dežela 688 bojnih ladij skupaj, poleg tega se bo porabilo okrog 500 milijonov dolarjev za gradbo arzenalov, smodnišnic in drugih potrebnih naprav. Med temi bo zgrajena ena izmed največjih smodnišnic v Ohio, pri mestu Ravenna v Portage in Trumbull okrugu, kar bo veljalo približno 14 milijonov dolarjev. Zemljišče v obsegu 20,000 akrov je že kupljeno in z gradnjo bo kmalu pričelo okrog 5,000 delavcev. Za poveljnika ali načelnika teh naprav je bil nedavno imenovan kapitan J. D. Hillyer iz mesta Champaign, Illinois.

NOV GROB

Cleveland, O. — Dne 5. septembra je preminul v mestni bolnišnici 74-letni pionir Frank Okički, stanujoč na 14915 Pepper Ave., doma iz vasi Gornja Prekopa, fara Kostanjevica; v Ameriko je prišel leta 1905. Bil je vdovec 12 let ter zapušča brata Antona. Spadal je k društvu sv. Jožefa, št. 169. Bodi mu ohranjen blag spomin, preostalim naše sožalje!

FRAMAZONSTVO PREPOVEDANO V FRANCIJI

Vichi, Francija. — Francoska vlada je izdala ukaz, da se mora takoj razpustiti vse framažonske lože in vse druge tajne organizacije, kajti iste so v škodo državi. Inozemce, spadajoče k takim organizacijam, se bo izgnalo iz dežele.

FRANCIJA ZOPET NAKLO NJENA KATOL. CERKVI

Vichi, Francija. — Kakor znano, je Francija že 10 let pred minulo svetovno vojno ostro nastopila proti katoličanstvu v deželi s tem, da je zaprla vse samostane in prepovedala redovnikom poučevati v šolah. Zaeno je tem redovnikom zagleda tudi vse premoženje. Najbolj je bil pri tem prizadet red jezuitov. Dne 4. septembra, torej po preteku 36 let, je francoska vlada redovnikom podela lila vse bivše pravice in jim bo tudi vrnila njih premoženje.

ROMUNSKI KRALJ KAROL ODPSTOPIL

Prestol zasedel njegov sin Mihael

NEMCI SE VEDNO BOMBARDIRAJO LONDON IZGREDI V JUGOSLAVIJI

Bukarest, 6. septembra. — Ker je postajal romunski kralj Karol II. zadnji čas med vojaštvom in narodom skrajno nepriljubljen, se je moral danes na zahtevo nove vojaške vlade odpovedati prestolu, nakar je oil proglašen za kralja njegov 18-letni sin princ Mihael, ki bo pa kralj samo po imenu. Posle rumunske vlade bo vodil ministrski predsednik, oziroma diktator general Antonescu, ki je že položil svojo prisego novemu kralju. Antonescu je objubil, da bo obračunal z onimi, ki so zakrivil politične intrige v Romuniji, da je prišla država v tako žalosten položaj.

Bivšega kralja je ljudstvo vedno sovražilo vsled tega, ker je odslavlil svojo ženo Heleno in živel s svojo ljubico židinjko Lupescu. Eks kralj Karol se je takoj prvi dan odpeljal preko meje in sicer v Švico, kjer ima svoj grad in kjer namerava živeti skupaj s svojo prijateljco. Od vlade bo dobival letno \$60,000 pokojnine.

Mladi romunski kralj Michael je takoj pozval k sebi svojo mater iz Nemčije, kjer je živel v pregnanstvu.

Bukarešta, 6. septembra. — V protest proti dunajski odločitvi, da mora Romunska odstopiti Madžarski skoro polovico Transilvanije, je večeraj na Caelea Victorije vpriporilo velike demonstracije okoli 600 članov Zelezne garde. Demonstranti so rabili zelo ostre besede proti onim romunskim voditeljem, ki "so izdali svojo domovino."

Orožniki proti demonstracijam.

NEMŠKI PRINC INTERNIRAN V KANADI

Ottawa, Kanada. — Kanadska policijska oblast je te dni odvedla v neko koncentracijsko taborišče 28-letnega pruskega princa Friderika, vnuka bivšega nemškega kaiserja Viljema. Pred vojno je bil princ Friderik velik prijatelj angleških aristokratov, ko je živel v Londonu, sedaj so ga pa pregnali v Kanado.

KOMUNISTI V DRŽAVI OHIO

Komunistična stranka je tudi v tej državi vložila peticijo za svoje kandidate pri prihodnjih novembrskih volitvah. Ker je bilo pa na teh peticijah mnogo imen potvarjenih, je governor Bricker odredil strogo preiskavo. Komunisti torej v Ohio najbrž ne bodo smeli na svojem tiketu letos voliti.

ČISCENJE V NEW YORKU

New York, N. Y. — Policijski načelnik Valentine je odredil, da se mora vse uslužbenec v nočnih klubih, kjer se zbirajo raketirji, registrirati in vzeti od njih odtise prstov; ta odredba velja tudi za vse godbenike in osebe, ki nastopajo v razvpi-
tih nočnih klubih.

tom niso mogli ničesar doseči. Slednjič pa so prišli gasilci in so z vodo razpili demonstrante. Kraljevo palačo so zastržili vojaki.

Berlin, 9. septembra. — Letalski minister Goering je prevzel vodstvo letalskih napadov na London in druga angleška mesta, vsled česar nemški letalci vedno z večjo silo operirajo.

London, 9. septembra. — Še nikdar kar traja ta vojna, ni so Nemci s tako silo razbijali po Angliji kakor zadnje dni, osobito sinoči, ko je zračni napad trajal več ur. Nemške bombe že padajo v sredino Londona, vsled česar je ljudstvo pričelo bežati bolj na varne kraje. Sinoči je bilo od nemških bombnikov ubitih več sto oseb. Angleški letalci skušajo te napade odbijati, toda vseeno je premoč še na nemški strani. Številno sovražnih letal je bilo pri tem napadih izstreljenih. Iz množevanja zato tudi angleški letalci napadajo večja nemška mesta, kjer so jim prizadeli že tudi mnogo škode.

Rim, Italija, 8. septembra. — V Zagrebu, Splitu, Šibeniku in Zadru so priredili komunisti velike izgrede, da je prišlo vsled tega do spopada med policijo in demonstranti; več oseb je ranjenih. Komunisti zahtevajo vojaško zvezo med Jugoslavijo in Rusijo. Dne 1. septembra so se v večjih mestih države Jugoslavije vršile tudi velike protestne demonstracije, vsled neznosne draginje v deželi.

NEZAŽELJENI KOMUNISTI

Philadelphia, Pa. — Komunistična stranka je hotela za neki večer najeti mestno konvencionalno dvorano za svoje zborovanje, toda mestna oblast ji tega ni dovolila iz vzroka, ker bi to sentiment javnosti razburjalo.

SENATOR KING PORAZEN

Salt Lake City, Utah. — Pri zadnjih primarnih volitvah za nominacijo demokratskega zvezinega senatorja, je bil dose-danji večletni senator William H. King poražen, kajti zmagal je njegov nasprotnik kongresnik Murdock.

POJASNILO O TORPEDIRANEM PARNIKU

New York, N. Y. — Tukajšnji dnevnik New York Times poroča iz zanesljivega vira sledeče: Dotični parnik, ki je bil dne 1. septembra po Nemcih torpediran in na katerem se je nahajalo 320 otrok-beguncev iz Anglije, je bil "Volendam," last Holandske-ameriški parobrodne družbe. Pri prvi objavi o torpediranju se ni nikjer navedlo ime parnika. "Volendam" se sedaj nahaja v nekem škotskem pristanišču v svrhu poprave; k sreči je bilo vseh 320 otrok rešenih brez vsake najmanjše poškodbe.

DROSTVENA NAZNAJLA

Društvo sv. Jozefa, št. 2,
Joliet, Ill.

Na redni mesečni seji 1. septembra t. l. so pristopili iz mladinskega v odraščalci: Theodore W. Planinsek, Dorothy Simonich in Lorrain Zelko. V mladinski oddelek so pa na novo pristopili: Eileen M. Kezerle, Joyce A. Kezerle, Roe E. Kozlawski, Gloria A. Seno, Sheila K. Stukel in Sharan K. Whitaker.

Bolni člani so: John Ancel v McCherry, Ark.; Frank Horvat, 825 N. Broadway St., Joliet, Ill.; John Zalelet ml., 1253 N. Hickory St. in Frank Zivetz St., 1019 Oakland Ave.

Zadnje čase so bili v St. Joseph bolnišnici: Ivana Jursinovich je bila operirana kar dvakrat na glavi, Anna Kolar ml. je bila operirana pa na slepiču. Dne 4. septembra je bil operiran Frank Zivetz st. na kili. Vsem prizadetim želimo ljube ga zdravlja.

V Glasilu K. S. K. Jednote z 28. avgusta je bil članek "Se vedno je čas," torej tudi za naše člane in članice, da oni, kateri se niso spremenili svojega certifikata, da to storijo, če prej boljše bo. Večkrat se pripeti, da je človek v kaki zadregi, pa si ne more ali ne zna pomagati; zadreg je sicer več; precej skrbi povzroča tudi slučaj kakemu članu ali članici, ko bi rad plačal assessment za društvo, pa nima denarja. Posledica tega je, da vsled suspendacije izgubi pravico do vseh podpor; pri tem mislimo namreč člane razreda A in B.

Se vedno je čas, da si tako prizadeti člani lahko pomagajo. Kako? S tem, da premenijo svoje certifikate v kak drug razred, kajti gornja dva razreda ne nudita članstvu nobene prednosti. Doba za premembo starih certifikatov v kak novi razred po 4% obrestni meri trajajo neprekinjeno samo še do konca tega leta. Kdor bi rad še več pojasnila pri našem društvu, kar se tiče spremembe certifikatov A in B, naj vpraša podpisane. Pozdravi!

Louis Martincich, tajnik,
1008 N. Center St.

Društvo sv. Srca Jezusovega, št. 70, St. Louis, Ill.

Členstvo! Čas poteka z nezonsko hitrostjo. Odkar smo se zadnjič javili v Glasilu, smo imeli tukaj v St. Louisu precej aktivnosti pri našem kakor tudi pri drugih društvih. Zabavni odbor našega društva je s polno paro na delu, da bo naša nameravana prireditve ali jesenska veselica (Harvest dance) dne 26. oktobra dobro uspela, kajti le v slogi je moč. Ta veselica se vrši v Slovenskem Narodnem Domu na 3331 S. 7th St. Prebritek te prireditve bo namenjen za božičnico članom in članicam našega mladinskega oddelka. V istih prostorih bo letos dne 5. oktobra obhajalo svojo drugo obletnico obstoja s plesno veselico pevsko društvo "Zvon."

Zadnji čas smo imeli pri društvu precej bolnikov, pa hvala Bogu, večina jih je že okrevala; bolana sta samo še brat Anton Bukovic in Josip Kramar, tudi tema naj bolni Bog podela kmalu zopetno ljubo zdravje!

Dne 26. avgusta je zapustil to solzno dolino naš sobrat Matija Omersu po samo pordnevi bolezni. Pokojnik je bil soustanovnik društva in je opravljal v dobi 37 let, kar društvo obstoja razne urade. Doma je bil naš pokojni Matija iz zelene Stajarske, bil je blaga, mirna duša, globoko veren mož, ter prava čebelnica pri delu do konca življenja; nad vse je tudi ljubil našo milo in lepo slovensko pesem; menda ga ni v naselbini rojaka, ki bi bil naš pesmi bolj vdan kakor je bil

pokojnik. Tukaj zapuščajo poleg sina še dva vnukinja in veliko število prijateljev ter znancev; to se je javno pokazalo pri njegovem lepem pogrebu, ki so se udeležili vsi, maše zadušnice in ga spremili do groba; njegova krsta je bila vsa obdana s krasnimi vencami. Hvala Rev. Hugolinu Fessu, pomožnemu župniku hrvaške cerkve za njegov ganljiv govor pri pogrebu. Pokojniku naj bo lahka ameriška gruda in ohranimo ga v blagem spominu, preostali pa naše iskreno sožalje.

Vreme se je zadnji čas malo ohladilo. Sobratje uradniki, kaj mislite glede mladinske kampanje? Ali bo naše društvo res v zadnji vrsti? Upam, da ne! Na delo torej! Kdo bo pripeljal kakega novega člana ali članico na prihodnjo sejo?

S pozdravom,
A. J. Skoff, tajnik.

Društvo Marije Sedem Zelošti, št. 81, Pittsburgh, Pa.

Članice našega društva naznanjam, da se bo vršila prihodnja seja v nedeljo, 15. septembra. Na tej seji bomo imeli par važnih točk na dnevnem redu.

Vsem onim našim članicam, ki se niso udeležile zadnje seje naznanjam sklep iste, da priredimo dne 22. septembra card party v korist blagajne in sicer v cerkveni dvorani, začetek ob 8. uri zvečer. Pripravljeni odbor že danes prijazno vabi vse članice in vse naše prijatelje k obilni udeležbi.

Članice, ki so obljubile "prize," so prošene, da jih izvolite pravočasno prinesiti kakor odbornici našega društva, ali pa na sejo, da bomo potem znali, koliko imamo še za preskrbeti.

Na bolniški listi so sledeče naše sestre: Mrs. Rosalia Bojanc in Mrs. Mary Sutej 52nd St. Prosim članice, da greste gorinavedene bolne sestre obiskat; vsem pa iskreno želimo, da bi kmalu okrevale.

K sklepu vas še prosim, da bi prihajale na mesečne seje v lepem številu in redno; tako tudi, da bi svoj assessment točno plačevale, kajti zalagati je jako težko. Pozdravi!

Anna Solomon, predsednica.

Društvo sv. Mihalja, broj 162, Pittsburgh, Pa.

Kako sam se počutil v Glasilu prošloga tjeđna, da u osam mjeseci godine 1940 nismo izgubili nobenega člana našega društva, a danas javljam žalosnu zgodu, da se sada došulila nemila smrt je odzvela nama našega dobrega, vrednega mladega neoženitca, zdravega člana Petra Relić-a u starosti 31 godina. Na nedjelju 1. septembra u 4 sata posle podne pokojni brat išao je sa svojim kolegij na piknik u North park, gde jest prostor za plivati. Tamo pokojnik dobio je krče pri srcu i utonil prema 10 minut. Njegovi tovariši odmah zvali doktora ali ni bilo više pomoći, nakar pokojnik umrou u bolnici u Elwood City 2 ure posle nezgode. Tijelo njegovo posle spremili u kuću njegovog oca i majke Mike i Anna Delić, 122 Frederik St., Millvale, gdje počivalo na odru. Naše društvo na zadnju počast mu je darovalo 10 lipjevi vjenac sveća, i ga posjetilo, te na 5. septembra ga spremili sa velikom povorkom u crkvu sv. Nikole, gdje je Rev. Silvester Lončar odlučil sv. misu za pokoj njegove duše, a posle povorka krenila na sv. Nikole groblje, gdje Father Lončar pogovorio dirnljivih beseda, da bi svim bilo do milih sudačnih suza.

Poleg roditelja pokojnik zapuščajo brata Johana, nevestu Mary i njihovo dete i sestru Dragicu Leniger i svaka, i strica i više užijih sorodnikov te

mnoginu svojih kolegov, koji su ga na odru posjetili, s evocem oktilili te sa avtomobilu spremili do groba.

Pokojni brat je bio rođen godine 1909 u Pittsburghu, Pa. Bio je član u našem pomladku osam godina, a godine 1925 je prestopio med članstvo aktivnega oddelka.

Deklem moj dragi brate Petro, u ime društva Ti izrečem: bila Ti ova ameriška lahka zemlja, i počivaj u miru božem, a Tvojim milim i žalujoćim roditeljim naše dumoko saučeeše.

Matt Brozenić, tajnik.

Društvo Marije Pomagaj, št. 184, Brooklyn, N. Y.

Dragie članice! Počitnice so minule in upam, da ste se vse zdrave in vesele vrstile domov. Zdaj vas pa prav vljudno vabim na prihodnjo mesečno sejo dne 12. septembra. Na tej seji imamo marsikaj za urediti glede veselice, ki jo nameravamo prirediti v oktobru. Zatorej naj nobena ne izostane in ne imejte praznih izgovorov. Malo preveč opušate seje, le ene in iste se vidijo pri seji, druge se ne prikažete nikdar. Dolžnost vsake članice je, da se kolikor mogoče redno udeležuje seji, da s svojim svetom kaj pripomore k napredku. Če se skupno dela, se tudi lahko kaj doseže. Odsotnost se včasih že oprostijo, vselej se pa ne more. Želim, da bi se članice zavedale tega in se malo potrudile, pa bodo seje dobro obiskane.

Torej na pozabite četrtek 12. septembra.

S sestrskim pozdravom,
Agnes Capuder, predsednica.

Društvo Kraljica Majnika, št. 194, Strabane, Pa.

Vabilo na zadnji naš letošnji piknik

Naše društvo priredi svoj zadnji letošnji piknik na nedeljo, 15. septembra v Drenikovem parku.

Odbor s tem prijazno vabi vse naše članice, vse naše prijatelje in prijateljice, katerim je le mogoče udeležiti se te naše lepe prireditve. Godba bo proizvajala za ples angleške in tudi slovenske komade. Torej na veselo svidenje prihodnjo nedeljo! Pozdravi!

Frances Mohorich, tajnica.

Društvo sv. Kristine, št. 219, Euclid, O.

Naša mladina se je zganila

Naznanjam cenjenemu članstvu, da so na zadnji seji dne 21. avgusta naši fantje sklenili, da bodo začeli kegljati. Kar vesela sem, da so se vendar enkrat zganili in omajali; tako je prav, le korajžjo fantje! Naš blaginjak brat Frank Primožnik se je za to stvar tako zavzel, da bo kmalu vse naše fante skupaj sklicali, da se ustanovi kegljaško skupino in poskusi, kateri bo več kegljev podrl; glede tega sestanka bo pravočasno v Our Page v angleščini naznanili.

Pa tudi naša dekleta so nekaj obljubila; če bo res, bom že na tem mestu sporočila, če res mislijo nas starejše s čim iznenaditi. Skoro imajo prav, ker mi, že bolj priletni, kar vedno tišimo doma dan za dnevom, naj se torej mladina zagne, da bo spet kaj življenja in živahnosti pri društvu.

Da boste pa o tem bolj pričrčani, udeležite se VSI prihodnje seje dne 18. septembra ob 7:30 zvečer. Zdaj so dnevi že bolj kratki in je že tudi bolj hladno, da vam ne bo vroče v dvorani. Pridite torej vsi člani in članice društva na prihodnjo sejo, da kaj ukrenemo v korist društva! S pozdravom,
Terezija Zdešar, tajnica.

Pošiljajte vse važne novice in vesti iz vaše naselbine Jednotinemu Glasilu.

O REDKI SLAVNOSTI PRI
SV. ŠTEFANU, MINN.

Da bodo farani najstarejša slovenska naselbina v Ameriki, pri sv. Štefanu v Minnesoti svojemu že 89 letnemu župniku Rev. Johnu Trobecu za njegov rubinast mašniški jubilej posvetili nedeljo, 25. avgusta t. l., smo že v št. 34 Glasila poročali, danes pa sledi nastopno poročilo kako je ta redka slavnost izpadla.

Vreme je bilo ta dan še precej lepo, dasiravno ne ves dan solčno. Gospodje duhovniki so jubilačo - župnika s težko mujo pregovorili, da je premenil čas svoje običajne nedeljske maše na 10. uro, ko so začeli verniki polniti cerkev. Med lepo ubranim zvonjenjem se je pomikala v hram božji vrsta mladine, dvoje podpornih društev in cerkvena bratovščina, katerim je sledila častita duhovščina s slavljencom. Pri vходу v cerkev je pa zadonela s kora obče znana in lepa pesem "Dragi mašnik, bod' pozdravljen!" Petje v tej cerkvi proizvajajo sami moški in organizacija je pa Miss Helena Oman. Naj bo pri tem še omenjeno, da je v tem zboru poleg drugih pevcev tudi četvero bratov organizacije in njih oče Frank Oman; zate se je pelo neko krasno latinsko mašo. Jubilantu sta med daritvijo sv. maše asistirala Rev. Josip Trobec, njegov brat, potem pa njegov nečak Rev. Edwin Oman, med tem ko je bil za ceremoniarja Rev. Matt Blenkush iz Denverja, Colo., slavnostno pridigo je pa imel Rt. Rev. kanonik J. J. Oman iz Clevelanda.

Father J. J. Oman je v pridigi povdarjal zlasti delo in dolžnost duhovnika in pogosto pomanjkanje hvaležnosti faranov, zato, ker se vse te odgovornosti, ki jo ima župnik za nje, ne zavedajo. Čestital je faranom sv. Štefana, ker so se spomnili na priprosto, pa vendar lep način vsega, kar je njih župnik v teku 89 let, kar je pri njih storil za nje. "Duhovnik se trudi za častni in večni blagor svojih faranov," je dejal govornik, "in vendar dostikrat prejme za vse to le nehvaležnost in neopravičeno kritiziranje."

Po sv. maši je pa zbor na koro zapel g. župniku v pozdrav še eno latinsko pesem.

Okrog poldneva se je iz St. Clouda, Minn., pripeljal z busedom 30 uniformiranih otrok tamnošnje sirotišnice, dečkov in deklic, ki so v skupini trobenitali in bobnali. Tako so prišli tudi pred župnišče jubilarci g. župniku Trobecu v pozdrav; ljudstvo je tej mladini burno aplavdiralo, tako tudi častiti duhovščini.

Ob eni se je pričel banket v pritličju krasne nove cerkvene dvorane; vsled velike udeležbe gostov se jim je moralo trikrat servirati. Po izbornem kosilu se je razvil lepo sestavljen in izvršen program v sledečem redu: 1. Kazanje premikajočih slik. 2. Pozdravna pesem zbora. 3. Joan Legat "Boys Are a Nuisance." 4. Frank Oman, pozdrav v imenu faranov. 5. Pesem v duetu, Miss Justine in Emily Ruper. 6. Nagovor Rev. Matt Blenkusha. 7. Domači farni orkester. 8. Deklamacija jubilarčevega sošolca, urednika Glasila. 9. Rev. Siegler, pozdrav v imenu sosednih duhovnikov. 10. "Proudly As An Eagle," pevski zbor. 11. Rev. Edwin Oman, Pozdrav v imenu osmeru duhovnih sinov fare sv. Štefana. 12. Dorothy Slivnik, deklamacija. 13. Dolenjska, pevski zbor. 14. Pozdravi ostalih duhovnikov.

Kot zadnji je govoril slavljenec z izrazom svoje zahvale za to prirejenost mu slavnost, o kateri ni nič vedel in katere po svojem zatrdilu ni zaslužil. Slavnost je bila zaključena s pesmijo "God Bless America." Brzojavno čestitko je Father Trobec poslal Rev. Dr. John

Sholar iz New Dulutha, Minn., in rojak Fr. Cesnovar iz Clevelanda, O., ki je domačin in soved Father Trobeca.

Banketa sta se poleg že omenjenih gg. duhovnikov udeležila tudi Rev. Wm. Tarman iz Morris, Minn., in Rev. Valentin Schiffer iz St. Michael, Minn.; tako je prišlo že proti sredi programa še številno duhovnikov iz angleških in nemških far v okolici.

Tudi urednik našega lista je imel to izredno čast biti navzoč pri tej redki mašniški slavnosti svojega nekdanjega sošolca, s katerim sta pred 50 leti pohajala skupaj ljubljansko gimnazijo. V njegovem spremstvu je bila tudi njegova soproga in sin Henry in Mrs. Mary Makovec iz Clevelanda, O.

Vsi številni navzoči udeleženci te slavnosti smo iskreno želeli, da bi zamogli Father Trobecu zopet osebno čestitati še ob času njegove zlate maše. I. Z.

REV. JOSIP TROBEC,
SREBRNOMASNIK

Rev. Josip Trobec

Zgodovina nam priča, da je v državi Minnesota tekla zibelka naši ameriški Sloveniji; ondi namreč se nahaja naša najstarejša slovenska naselbina (pri sv. Štefanu), tam so sprva delovali naši prvi slovenski misijonarji, v Minnesoti je več let izhajal prvi slovenski list "Ameriški Slovenec" in v Minnesoti je tudi največ slovenskih župnij izmed vseh drugih držav širom dežele, torej je ondi največ naših slovenskih duhovnikov, izmed katerih vršijo svoje službe tudi na mešanih in angleških farah.

V ličnem mestecu Elk River (Jelenova reka) v srednji Minnesoti ob reki Mississippi se nahaja mešana cerkvena občina sv. Andreja, katero je ustanovil Rev. Josip Trobec, nečak pokojnega škofa Trobeca. Letos na praznik Malega Šmarna, dne 8. septembra se je vršila v tej cerkvi prva srebrna maša, katero je daroval že gori omenjeni prvi župnik te cerkve. Prijazni in zelo naklonjeni farani so mu v ta namen priredili popoldne na tih način pripravljen banket s lepim programom; istega se je udeležilo več stanovskih tovarišev č. g. jubilarca. Te prireditve se je udeležil tudi "hostarski" župnik od sv. Štefana, Rev. John Trobec, ki je letos dne 25. avgusta obhajal svoj rubinasti mašniški jubilej ali 40-letnico.

Rev. Josip Trobec je bil rojen 29. oktobra, 1880 v Logu pri Polhovem gradu, kjer je obiskoval domačo šolo. V Ameriko je prišel s svojim bratranec pokojnim Rev. Dr. Seliškarm letu 1901 in je študiral v kolegiju sv. Tomaža in v semenišču v St. Paul, Minn. V mašnika je bil posvečen po svojem stricu pokojnem škofu Trobecu dne 8. septembra, 1915, novo mašo je pa pel pri sv. Štefanu dne 12. septembra istega leta. Slovensko pridigo je imel tedaj v slovenskem jeziku njegov bratranec Rev. Dr. Seliškarm, nemško pa njegov stric škof Jakob Trobec.

Zatem je bil dve leti kaplan ženskega kolegija v Little

Falls, Minn. in nekaj časa še na drugih farah, nakar je ustanovil in zgradil cerkev v Elk River, kjer uspešno deluje še danes.

V poletju leta 1938 je šel Rev. Josip Trobec obiskat svoj rojstni kraj; ko se je istočasno (10. julija) vršila v Polhovem gradu stoletnica rojstva domačina ameriškega škofa Trobeca. Tedaj je imel njegov nečak Amerikane Rev. Josip Trobec čast, da je blagoslovil vogelni kamen ondotnega Trobecovega Prosvetnega doma.

Kakor njegov brat John in obe sestre, tako spada tudi naš jubilarci k društvu sv. Štefana, št. 197 KSKJ. Iskrene čestitke in: Ad multos annos!

SLOVENSKA POROKA

Na letošnji delavski praznik dne 2. septembra je bila v cerkvi sv. Štefana pri sv. Štefanu v Minnesoti slovenska poroka, obrede iste je izvršil tamošnji župnik Rev. John Trobec s tem, da je v sv. zakon sklenil svoji dve nečakinji dvojčici, Miss Heleno in Johano Trobec, hčerki Franka in Ane Trobec od sv. Štefana, Minn. Ženina sta bila Mr. Josip Blenkush od sv. Štefana in Mr. Robert Homan iz Rice, Minn. Oče nevest spada k društvu št. 197 KSKJ. Upati je, da bodo v kratkem tudi novoporočenci pristopili. Naše čestitke in mnogo božjega blagoslova v novem stanu.

Deveta ali septembrska številka Novega Sveta

Ta teden izide deveta ali septembrska številka družinskega mesečnika "Novi Svet" in sicer s sledečo vsebino:

"Kdo ostane?" (uvodni članek); "Pregled" (polotičnih dogodkov); H. Diestel: "Žito," (pesem); "Dvojni obraz Evrope" (članek); Marko Jože: "Po Koroškem sem hodil" (črtica); "Rt. Rev. Msgr. B. J. Ponikvar" (življenjepis); J. M. T.: "Iz narave" (živalstvo in človek); "Pregovori." J. M. Trunk: "Tih ure—" "Smeh ali jok?" (premišljanja); "Slovenski pijonir" (opisovanje slovenske naselbine v Clevelandu); "Zopet prilika"; "Dom in zdravje" (nasveti za zdravje, kuhinjo itd.); "Za smeh in zabavo"; Josip Premrov: "Zvesta srca" (velezanimiv roman).

"Novi Svet" ima od 1. septembra pa do 30. novembra, 1940 razpisano veliko letno kampanjo. Posebne nagrade so razpisane za nove in stare naročnike. Pišite še danes na upravo in naročite si ta zanimiv slovenski družinski mesečnik. Udeležite se tudi kampanje in postanite deležni krasnih nakupov ali razpisane v tej kampanji. "Novi Svet" stane za Ameriko letno samo \$2; za sftiri kraj, Kanado in ostalo inozemstvo pa \$3 letno. Naročnino sprejema: Uprava Novi Svet, 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

PREDNAZNANILO

o veliki cerkveni slavnosti na Calumet, Mich.

Calumet, Mich.—Slovinci na Calumet, Mich., so na svoji farni seji dne 25. avgusta sklenili, da bodo svečano proslavili 50-letnico ustanovitve svoje slovenske župnije sv. Jozefa. Narejeni so že vsi načrti, kako bodo proslavili to važno obletnico ali zlati jubilej svoje fare. Mr. Albert Gazvoda je bil izbran za glavnega predsednika pripravljalnega odbora.

Posebni škofijski zastopniki bodo navzoči pri pontifikalni sv. maši, ki bo darovana v ta namen dne 27. oktobra, 1940, ko se bo vršila proslava. Ob tej priliki bo tudi velik shod in druge prireditve.

Podrobne načrte, kako se bo vršila vsa slavnost, bo odbor pravočasno objavil pozneje. Toliko za enkrat kot prednaznailo o tej proslavi, ki se bo vršila letos na Calumetu.

Odbor.

ZAHVALA

Joliet, Ill. — Človek ne ve koliko ima v resnici prijateljev dokler kaka priložnost ne nanes. O tem sem se 24. avgusta s svojo soprogo prepračil, ko so nama najini prijatelji priredili takozvano "Surprise party."

Oba sva mislila, da nihče ne ve, da je dne 25. avgusta minulo ravno 25 let kar sva poročena. V ta namen sva šla v cerkev, da se Bogu zahvaliva za vse prejete dobrote, domov grede nas pa avto pred cerkvijo čaka, katerega lastnik je bil neki najun prijatelj in se nama je ponudil peljati naju domov. Sedla sva torej v avto nič posebnega sluteča. Ko pa dospemo na Hickory St., kjer bi moral voznik kreniti na južno stran, je pa obrnil proti severu in se ustavil pred Goriščevo dvorano. Moj prijatelj nama veli, da bi šla pogledat, kaj je v dvorani in v bogala sva ga; tedaj pa zadoni iz dvesto girl: "Surprise!" Jaz nisem vedel, ali stojim na lastnih nogah ali ne, in tdi nisem mogel dati besede iz sebe.

Ker se tedaj nisem mogel navzočim zahvaliti kakor bi se bil rad in je bila tudi moja dolžnost, zato naj velja na tem mestu iskrena zahvala vsem, ki so se udeležili te party. Imen pristotnih ne bom tukaj navedel, ker bi lahko koga pomotoma izpustil, jih je bilo preveč.

Lepa hvala za dar v obliki clektrične ledenice, katerega bova ohranila v trajnem spominu do smrti. Lepa hvala tudi mojim sobratom društvu Vitezi sv. Jurija št. 3 KSKJ. Potem hvala vsem onim, ki so se toliko trudili, da so mogli toliko najunih prijateljev skupaj zbrati.

Se enkrat hvala vsem skupaj! V enakem slučaju Vam bova skušala naklonjenost povrniti. Živeli! Vam vedno hvaležna:

John in Mary Musich,
315 Marble St.

Razne prireditve Jednotinih društev

8. septembra: Piknik društva sv. Srca Jezusovega, št. 243, Barberton, O., na farmi sobrata Antona Krantz v Doylestownu.

15. septembra: Zadnji letošnji piknik društva Kraljica Majnika, št. 194, Strabane, Pa. v Drenikovem parku.

28. septembra: Plesna zabava KSKJ boosterice v Lorainu, O., (društvo št. 85) v Slovenskem Narodnem Domu.

28. septembra: Banket društva Knights and Ladies of Baraga, št. 237, Milwaukee, Wis., v Ambassador hotelu o priliki 10-letnice društva.

28. septembra: Igro "Vse naše," priredi društvo Marija Pomoč Kristjanov, št. 165 West Allis, Wis. v Labor dvorani.

28. septembra: Kazanje filmskih slik po Mr. A. Grdini v Peoria, Ill., pod pokroviteljstvom društva Marije Majnika, št. 154, Peoria, Ill.

12. oktobra: Ples veselica Booster kluba društva sv. Patrika, št. 250, Girard O. v Slovenskem Narodnem Domu.

19. oktobra: Plesna zabava društva Kristusa Kralja, št. 226, Cleveland, O. v dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

26. oktobra: Plesna zabava društva Kraljica Majnika, št. 157, Sheboygan Wis., v Standard dvorani.

26. oktobra: Jesenska veselica (Harvest Dance), društva sv. Srca Jezusovega, št. 70, St. Louis, Mo. v Slovenskem narodnem domu na 3331 S. 7th St.

26. oktobra: Plesna veselica kadetinjska društva sv. Srca Marijinega, št. 111, Barberton, O. v dvorani samostojnega društva "Domovina." Godbo bodo imeli v oskrbi bratje Kristof iz Clevelanda, O.

BARAGOVA KNJIZEVNA DELA

(Spisal pokojni profesor
Rev. Josip Marš)

Bilo je 1826 veliko sveto leto, katero se je obhajalo po Slovenskem slovesno, da malo-katero tako. Popisovali in popevali so ga iskreni duhovni pastirji n. pr. L. Dolinar, Bl. Potočnik, J. Traven, V. Stanič in drugi. Tedaj se je prikazal na slovestvenem polju slovenskem tudi Baraga. Dal je na svetlo "Opominjanje eniga duhovni-ga pastirja na svoje ovčice v sredi svetega leta", 1/2 pole v 8merki, in zložil o njem "Dve duhovni pesmi", v katerih se sicer ni oziral na pravilno pevsko mero ali vnanjo slovniško obliko, temuč le na to, da v sveti gorečnosti vnama in povzdiga človeku srce.

Vodnik je počival že v grobu; ali glasil se je Ravnikar; razlagal je slovenščino Metelko, in l. 1825. pride na svetlo njegovo jezikoslovno slopje "Lehrgebaude des sloven. Sprache", in koj je bilo znati, da so slovenski jeli pisati bolje in čisteje. Čuti je tudi, da si je po svetem letu mnogo opomogel pravi krščansko-katoliški duh, ki veje odslej po slovenskih pisanjih. Tisto leto, kedar je izročila "Čebulica" ter svetnim pesnikom kazati jela, kako naj se poje slovenski, je prišla na dan:

—1. Dušna Paša za kristjane, kateri žele v duhu in v resnici Boga moliti. Spisal Friderik Baraga, kaplan v Metliki. V Ljubljani, 1830 (Četrtega natisa l. 1945 pri J. Blazniku šteje v 12, str. 545). — Kakor se je bila prikupila vernim Slovincem J. Golmajrova "Sveta maša in keršansko premišljevanje na vsak dan meseca iz sv. pisma", ki se je bila od l. 1783 do 1826. natisnila šestnajstkrat —tako se je priljubila nam tudi Dušna paša, katera je bila l. 1854 razširjena že v več kakor 27.000 iztiskih, in je prikazala se l. 1858. na svetlo sedemkrat, v sedanjem pravopisu, v večji in manjši obliki. V kratkem predgovoru opominja kristjana, da naj Boga moli v duhu in v resnici; v bukvah pa, ki so res, kar kaže njih ime, prava dušna paša, mu k temu tudi pomaga. Vse je v njih prav prisrčno in pobožno. Česar je polno srce, rado iz ust gre v besedo in pismo. To je splošno Baraga. Razun navadnih molitev ima v tej knjigi precej natanko nauk o spovedi in o sv. obhajilu prav ljubi; razložen Očenaš spokornega kristjana in razloženo Čišćenomarijo; 12 lastnostij Jezusa Kristusa in 12 lastnostij Matere Božje, s pesmijo; 10 raznih litanij (o pokori, sladkem Imen Jezusa, Kr. trpljenju, presv. R. T., presv. R. Krvi, Lavretanske, o sv. Jožefa, vseh svetnikov, za dušne v vicah, pri umirajočih); nevarnosti, katerih naj se mladi ljudje varujejo; pripomočke, deviško čistost ohraniti. Zlasti prisrčne so molitve za bolnike in pri umirajočih.—Veliko dobrih in lepih molitvenih bukvic smo dobili Slovenci pozneje, vendar segajo posebno starejši radi še sedaj po Dušni Paši, katera jim zadostuje v vseh dušnih potrebah. To je vernim Slovincem prava duhovna čebulica, s katero si pasejo svojo dušo ter nabirajo sladke strdi za večno življenje.

Konec 17. in v začetku 18. stoletja so po Slovenskem na duhovnem polju klile in krasno cvetle cvetice, ki so se pred nekaj leti strahoma spet prikazale in se sedanjí čas prosteje razcvitajo n. pr. romarske, bratovske, misijonske itd. Spricujejo nam to knjige, ki so prihajale tedaj na svetlo, na pr. o "Nebeškem Zilu", Bratovske bukvice sv. "Roženkranc" (1678), Mesec Božje ljubezni, Pridige iz bukvic imenovanih "exercitia sv. očeta Ignacia" 1734 itd. — V drugi polovici preteklega stoletja pa je pihati jel duhovnim cve-

ticam nasproten jug, kateri jih je paril, osoren sever, kateri jih je smodil. Tako toži l. 1783. P. Marko Pohl, da mu v Ljubljani ni bilo dovoljeno, dati na svetlo bukvice v službo "prečištega spočetja Marije Device". Zahtevali so tedaj le bolj knjige o gospodarstvu, čelaststvu; pisarili bukvce kuharske; krščanski nauk, toda ne samega, temuč v zvezi z zgodbami sveta, s poljskim in sosednjim naukom! — Po svetem letu se je tudi v tem zboljšalo. To nam potrjuje že druga knjiga, katero je na svetlo dal Baraga:

—2.—Od počevanja in posnemanja Matere Božje. V Ljubljani, 1830. Natisnil J. Sassenberg. V 12. VI. str. 418. — Sme se reči, da so to prve precej dobre Šmarnice v slovenskem jeziku. Spisal je bil sicer po svoje P. Marko "Marianske Kempenzar, ali dvoje bukvce od posnemanja Marije Device, poprej skuz B. Sailerja . . . po latinsku spisane, zdej pak na Krajnsko prepisane inu vondane, v Ljubl. Eger, 1769, 12. 167 str.; —po tem pa ni slediti enake cvetice na vrtu slovestnem, da je Baraga vsadil jo tako lepo Marijo na čast, pa "Imitatio sanctissimae Virginis ad normam Imitationis Jesu Christi" e gallico latine reddita a Josepho Engstler Viennae a. 1783. Po stari slovenski pesmi: "Za Bogom častimo Marijo najboljši" — kaže tudi on v predgovoru, kako nas k temu spodbujajo cerkveni učniki, in ker je ona prav naša mati, kako jej skazujemo svojo čast in ljubezen posebno s posnemanjem njenih svetih vzgledov; to jej je najljubše.

"De bote pa v vsih okolišinah svojiga življenja ližej spoznali, ljubi moji! kako je Marija v enakih okolišinah storila: sim vam prestavil prav lepe in podučne bukvce v krajnski jezik, ker je v našem jeziku malo dobrih bukv od matere božje; dasiravno bi se spodobilo, da bi jih veliko imeli, zakaj Marija je posebna patrona vsiga slovenskega ljudstva". To je res. Kako častijo Marijo Slovenci sploh, in posebej Slovinci! Česar je Baraga želel, jelo se je pozneje spolnovati v zlasti, kar so se razširile Šmarnice tak, da ima malokateri narodček toliko in tako mičnih pesmic, molitev in bukvic sploh na čast Mariji, kolikor jih ima slovenski. Po vzgledu Tom. Kempčana, ki je že nekaterikrat poslovenjen, ima le-ta knjiga, nekoliko in pogovornih med Marijo in služabnikom, IV. bukvce, in vsake imajo več razdelkov. V I. je v 29. razdelkih premišljevanje življenja in čednostij presv. Device Marije od njega čistega spočetja do rojstva njene Matere Božje Sina v Bethlehemu; v II. v 33 razdelkih je premišljevanje od rojstva do tiste časa, ko je Marija na gori Kalvariji videla svojega Sina življenje dati v odrešenje sveta; v III. v 20. razdelkih premišljevanje do njegovega vnebohoda; v IV. v 14. razd. je pa popisano, s kakšnim počevanjem, s kako gorečnostjo, ljubeznijo, prisrčnostjo in zaupnostjo morajo naša srca biti napolnjena do presvete Device Marije. V poslednjem t. j. v 14. razdelku popisuje pobožnost k svetemu Jožefu, ženinu Marije. Kakor smo dobili Slovenci od takrat precej in še lepih bukvic Šmarnic; tako smo prejeli l. 1867. jih posebej o sv. Jožefu, ki je naš varih in pomočnik v življenju in ob smrti, da se spolnuje tudi pri nas Slovincih preroška beseda sv. Terezije, da čim bolj bodo verniki spoznavali in poveljevali Marijo, tem bolj bodo spoznavali in častili tudi svetega Jožefa.

Soditi po bukvah, ki so pred 100 in 200 leti izhajale po naših krajih, nekaj v slovenskem, nekaj v latinskem ali nemškem jeziku, je bilo prav živo češče-

nje presvetega Rešnjega Telesa, in budili so se verniki prav goreče, da bi vredno prejemali Jezusa večkrat v sv. obhajilu. Ta gorečnost je proti koncu preteklega stoletja pojenjavala. Marsikatero slovesnost na primer o sv. obhajilu, o izpostavljevanju, o procesijah ali obhodih s sv. Rešnjim Telesom itd., so se morale opustiti, in neka suhota je vsled tega jela vladati tudi v srcih slovenskih. Baraga je to bridko čutil; z besedo in dejanjem je budil ter vnel svoje rojake k pobožnemu obiskovanju in pogostnemu prejetju sv. Rešnjega Telesa, in še kaplan v Metliki nam je spisal bukvce.

3. Obiskovanje Jezusa Kristusa v presvetem rešnjem Telesu, in pozdravljenje Marije, prečišhte Device. — V Ljubl., Blaznik, 1832, 12. IX. str. 381. Kakor je sv. Alfonz Liguori, poslovenil te svete bukvce, tako je želel Baraga po tej pobožnosti pomagati vernim kristjanom k sveteljšemu življenju. Sedanjí čas po mnogoterih žalostnih izkušnjah spoznavamo nekoliko bolje, kako krepka in blaga pomočka v duhovnem življenju sta ravno obiskovanje ter vredno prejetje presv. Rešnjega Telesa pa pomeni češčenje Marije Matere Božje. Kako lepo razodeva to Baraga že v "Dušni Paši", in v kako kratkem času je ob tolikem delovanju v zlasti med Belimi Kranjci spisal oboje svojim rojakom v tako ljubeznjivi obliki! Tudi v tej reči se je marsikaj spremenilo in mnogo ter zboljšalo pri nas Slovincih posebno, kar se je ustanovila prelepa bratovščina v počevanje sv. Rešnjega Telesa in olepševanje ubožnih cerkva na Kranjskem.

Tako blagovito je delal Baraga na duhovnem polju, oral s peresom tudi na književnem, prekopal in preravnal marsikatero ledino, posadil mnogo dišečih cvetic, ki so lepšale slovensko domovino ter navdajale Slovence s sladko nado boljše prihodnosti, kar ga Bog pokliče drugam. Leta 1830. gre iz Kranjske čez morje v Ameriko. Tam med Indijani je preblegel delavcu svojemu Bog odločil novo široko polje, katero je Baraga obdelovati jel z enako umno in sveto neutrudljivo gorečnostjo. Med tolikimi deli in opravili vendar ni pozabil svojih rojakov. Spisal nam je v misijonu sv. Jožefa, na otoku Gorenjega Jezera v Ameriki l. 1936. nove bukvce:

4. Premišljevanje štirih poslednjih reči.—V Ljubl., Blaznik, 1837, v 12. VI. str. 422. — Učil je prej pismo rojake, kako naj Boga, ki je po nauku Jezusa samega duh, molijo v duhu in v resnici; učil jih je prav po otroško, častiti preljubo Devico Marijo, Mater Božjo, ki je tudi naša mati in za Bogom naša največja pomočnica, učil jih je slednjič pobožno obiskovati, moliti in vredno prejemati pogostoma presv. Rešnje Telo. Izkušal je gotovo že doma pri svojih rojakih, še bolj pa na tujem pri divjakih v Ameriki, da so vedno taki, kateri nočejo skrbeti za svojo dušo ter ne znajo moliti v duhu in v resnici; katerih ne gane ne materna ljubezen Marije Device, ne božja ljubezen Jezusa Kristusa v najljubeznivejši Skrivnosti. Take je treba torej navdajati s strahom in sveto mečiti in nagibati jih s premišljevanjem pekla in nebes. Z modrim Sirahom (7. 40.) je po teh bukvah zaklical iz daljne Amerike vsakateremu izmed nas: "V vseh svojih delih premišluj svoje poslednje reči, in vekomaj ne boš grešil." — "Šest let je že preteklo," piše sam v predgovoru, "kar sim zapustil našo ljubo krajnsko deželo, kar sim nehal božjo besedo svojim preljubim Kranjcam oznanovati . . . Ali, dasiravno sim tako daleč od vas odločen, preljubi

moji Kranjci! več ko dva tavišent ur, je vendar moje serce vedno pri vas. . . Ker ne morem več svetih rešnic naše vere, ktere nam k zveličanju pomagajo, z besedo med vami oznanovati, sim vam spisal le-te bukvce, polne zveličanskega premišljevanja itd.

Prejmite le-te bukvce, katere sim vam v tako daljni deželi spisal, v znanje moje velike ljubezni do vas in mojih srčnih želja vašiga zveličanja, moji preljubi, nikdar pozabljeni Kranjci!" Razun premišljevanja poslednjih reči imajo v sebi tudi pristavek o majhnem številu izvoljenih v navadnim molitvam, ter na koncu še posebej molitev sv. Frančiška Ksaverija, misijonarja, za iz-

David Doktorič:

SLOVENC V URUGUAJU

Po cesti v Maldonado je 32 km do salezijanske kmetijske šole pri Villa García. Od njih je prevzel nekaj vinogradov in njiv naš kobarški rojak Anton Volarič z Mlinskega pri Kobaridu. Pri mestu Santa Rosa, 52 km od glavnega mesta, ima kmetijo Miha Budin iz Mirna pri Gorici.

Tu sem šele izvedel, da imamo Slovenci tudi nekaj rojakov iz Slavonije. Imam namreč tu slavonskega Slovenca, to je Anton Skendar iz vasi Španovci pri Pakracu. Vzel je v najem kmetijo pri vasi Cuchilla Grande pri mestu Las Piedras.

V okolici letovišča Carrasco blizu Montevidea je naseljenih več družin, ki žive večinoma od vrtnarstva, tako Mirko Zavadlaj iz Standreža pri Gorici, Viktor Rarinjo iz Pevne, Anton Vintin iz Mirna, Stefan Lukežič iz Vogerskega in Notranjec Rudolf Petelin.

V 216 kilometrov oddaljenem mestu Rocha ima lastno delavnico mehanik Josip Trušnjavec iz Dolenje Tribuše. Predno se pripelje iz Montevidea 16 kilometrov oddaljeno mesto La Paz, zagleda blizu ceste lepo veliko stavbo z napisom "Materia Nacional", to je sladna tovarna, v kateri je podpravitelj naš štajerski rojak Ivan Vebler brat jugoslovanskega senatorja.

Verske razmere

V Uruguaju je bila do leta 1919, katoliška vera po ustavi priznana kot državna vera, t. j. arat se je pa izvedla ločitev države od cerkve in 5. člen sedanje ustave določa: "V Uruguaju so vse veroizpovedi svobodne, država ne podpira nobene (el Estado no sostiene religion alguna)."

Obisk šole ni obvezen, dovoljene so verske in zasebne šole sploh. V javnih državnih šolah je vsak verski pouk prepovedan. Učne knjige so po veliki večini v brezverskem, liberalnem in tudi materialističnem duhu pisane. Mnogi izobraženci nimajo pojma o katoliškem nauku, čeprav so večidel še katoliško krščeni. Velik odstotek otrok in tudi odraslih je danes že brez krsta.

Pred državo velja samo civilna poroka. Radi civilnih posledic zahteva cerkvena oblast, da se morajo katoličani poprej civilno poročiti, potem še le cerkveno. Zopet velik odstotek novoporočencev pa ne pride v cerkev. Civilna poroka se izvrši z veliko lahkoto. Ženin in nevesta se predstavita sodniku, pripeljeta dve prič: po dokumentih navadno nihče ne vpraša. Prič izjavita sodniku, da poznata ženinina in nevesto. Napravi se o tem zapisnik in čez štirinajst dni sta pred civilnim zakonom mož in žena. Pri zanesljivosti prič, ki se jih tu zelo lahko najde za majhen denar, je jasno, da ni malo slučajev bigamije.

Znani so mi neredki izseljenci, ki imajo v Evropi zakonito ženo in otroke z njo; tu so se na tak lahek način civilno poročili in vsaj navidezno pred tu-

preobrnjenje nevernikov.—Vidi se, da je misijonar Baraga zvesto posnema velikega svojega prednika ter neutrudno si prizadeval biti Indijanom v Ameriki to, kar je bil le-ta Indijanom v Aziji. — In dasiravno so vmes leta 1831. na svetlo prišle o štirih poslednjih rečeh bukvce, ki jih je spisal J. Zigler, in leta 1833. "Pogled v večnost ali premišljevanje štirih poslednjih reči človekovih", iz nem. prestavil G. Čvab; so vendar jako ustregle Slovincem Baragove ter se mnogo razširile med njimi kakor drag spomenik iz rok ljubljene rojaka in gorečega misijonarja v daljni Ameriki.

(Konec prihodnjič.)

MIHAJLO PUPIN

PROFESOR ZA ELEKTROMECHANIKO NA
COLUMBIA UNIVERZI V NEW YORKU

OD PASTIRJA DO IZUMITELJA

PREVEL PAVEL BREŽNIK

Za časa svetovne vojne je učinkovit razgled na lepi dom vlada podpirala Državni raziskovalni svet denarno samo deloma, čeprav je delal izključno za državo. Po vojni pa se je delovanje raziskovalnega sveta preosnovalo, ne da bi bili krenili s prvotne poti, ki jo je bila začrtala predsedniška naredba, in svet se je vzdrževal samo z zasebnimi prispevki. Njegova organizacija se da v glavnem opisati takole:

Sestoji iz dveh skupin oddelkov; prva skupina je razdeljena na sedem znanstvenih in tehničnih oddelkov, ki se bavijo s fiziko, matematiko, zvezdoslovjem, kemijo in kemijsko tehnologijo, biologijo in poljedelstvom, potem z medicinskimimi vedami, s psihologijo in antropologijo, gologijo in zemljepisjem, a največji in najvažnejši oddelki je oddelki za tehniko. Druga skupina se deli v šest splošnih oddelkov, ki delujejo na vzpostavitvi odnosov z drugimi ustanovami, z vlado, državo, vzgojo, z razširjanjem raziskovanja in z informacijami o vseh vprašanih raziskovanj. Na tej organizacijski osnovi sodeluje Državni raziskovalni svet z okoli pet in sedemdesetimi večjimi znanstvenimi in tehničnimi društvi dežele. Zatorej je narodnega značaja in obeta postati najdragocenejši zaklad naroda; narod pa naj bi o njem tudi mnogo več vedel kakor doslej.

Sijajno delo, ki ga je vršil ta svet že v prvih dveh letih svojega obstoja, je v marsičem vzbujal pozornost najboljših mož dežele; posledica tega je bila, da so upravniki Carnegiejeve korporacije v New Yorku podarili svetu vsoto pet milijonov dolarjev. Del tega, malo več kot četrtno, so uporabili za upravno posloplje, bodoci dom Akademije in njenega deteta, Državnega raziskovalnega sveta. Ostanek pa naj bi bil stalna ustanova, iz dohodkov katere naj bi se poravnali stroški za upravo sveta in se sedaj tudi krijejo.

Rockefellerjeva ustanova in Rockefellerjev odbor za splošno vzgojo sta podarila svetu en milijon dolarjev, da bi dajal za dobo petih let stipendije za raziskovanje na polju fizike, kemije in zdravilstva. Druga darila za podpiranje določenih znanstvenih načrtov so prihajala od filantropskih društev, poedinih podjetij kakor tudi posameznikov; in okoli dvajset oseb, ki se živahno zanimajo za pospeševanje znanosti, je nabralo dve sto tisoč dolarjev in kupilo s tem denarjem v Washingtonu zemljišče, kjer se že dve leti gradi posloplje za Akademijo in za Znanstveni raziskovalni svet.

Nasproti Mallu, v bližini Lincolnovega doma v Washingtonu, stoji danes že skoraj dovršena upravna palača Narodne akademije znanosti in njenega deteta, Državnega sveta za znanstveno raziskovanje. Klasična preprostost zgradbe in snežnobeli marmor napravljata iz daljave vtis grškega svetišča. To posloplje bo vedno valobilo obiskovalce prestolnice pod svoje mirni krov, odkoder je

nimi Slovinci. Redki so rojaki, ki hodijo ob nedeljah in praznikih k sv. maši, redki ki za veliko noč prejmejo sv. zakramente. Eno moram pa poudariti, da je zakonsko in družinsko življenje med Slovinci z zelo redkimi izjemami še vedno lepo in dotojno.

(Dalje prihodnjič)

Ali imate že kakega novega člana(co) za prihodnjo sejo? AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK! Ne jutri, ampak danes se odločite za pristop v našo Jednoto!

"GLASILO K. S. K. JEDNOTE"Izdaje vsako teden
Lestvina Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote v Zvezi katoliških državnih svetov

UDARSTVO IN UPRAVNIŠTVO	
6117 ST. CLAIR AVENUE	CLEVELAND, OHIO
Vsi rokopiši in opisi morajo biti v našem uradu najkasneje do ponedeljka dopolnjeni na priobližev v številki tekočega tedna	
Naročnina:	
Za član na leto	\$0.24
Za nečlane na Ameriko	\$1.50
Za inostranstvo	\$3.00
OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY THE GRAND CATHOLIC SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A. In the Interest of the Order Issued every Wednesday	
OFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO	
Phone: Henderson 2612	
Terms of subscription	
For members, yearly	\$0.24
For nonmembers	\$1.50
Foreign Countries	\$3.00

83

O NASIH JEDNOTINIH CERTIFIKATIH

Certifikat, katerega lastuje član kake podporne organizacije je zelo važna listina, na katero je treba paziti in isto dobro hraniti. Certifikat je uradna pogodba med članom in organizacijo, isti ga upravičuje do predpisanih podpor, do izplačila zavarovalnine še v njegovem življenju, ali pa po njegovi smrti njegovim dedičem.

Vsak novi član mora v svojem certifikatu določiti gotovega dediča ali dediče. Ker je naša Jednota inkorporirana v državi Illinois, zato veljajo za nas predpisi in tozadevne postave te države in sicer je v isti določeno, da naj bodo v prvi vrsti glavni dediči posmrtnine kakega zavarovanega člana njegovi bližnji krvni sorodniki. Če pa morda nima član nobenega sorodnika, lahko zapusti posmrtnino svojemu društvu, ki mu bo oskrbelo lep in dostojen pogreb.

Večkrat se pripeti slučaj, da član pravočasno ne premeni svoje oporoke na certifikatu, ali dedičev vsled česar nastane zamuda, sitnosti in včasih tudi nepotrebni tožbeni stroški. Imeli smo slučaj, da je neki samski član ob pristopu v Jednoto določil zavarovalnino svojemu očetu v stari domovini; ko se je pa čez leta tukaj poročil, ni izvršil premembe certifikata, da bi posmrtnino dobila njegova žena in otroci. To je bilo že pred več leti in reva-vdova res ni prejela ničesar.

Baš sedanjí čas se širom dežele vršijo številne poroke, ker se mladi in za ženitev zreli fantje menda preveč bojijo vojašnice. Mnogo teh ženitev spada tudi k naši Jednoti; torej naj bi bila njih dolžnost, da svoje certifikate takoj spremenijo na ime svoje žene namesto staršev ali bratov in sester.

O spremembi dedičev nam določa člen 30 Jednotinih pravil sledeče:

"b. Član lahko poljubno vsak čas premeni svoje dediče, vendar se mora ta prememba izvršiti na certifikatu ali pa na posebnem formulatu, izvzemši, če je certifikat izgubljen, ali če oseba, ki ima certifikat v posesti, istega noče izročiti članu v svrhu premembe, ali če je član nevarno bolan ali poškodovan in se njegovega certifikata ali listine za premembo dedičev ne more dobiti. Vsaka oblika take premembe zadostuje, le da je na isti jasno razviden namen lastnika certifikata in da je narejena v navzočnosti dveh zanesljivih in nezainteresiranih prič. Tako listino mora podpisati član in tudi priče, nakar priče listino predlože javnemu notarju v overovljenje in napravijo zaprišeženo izjavo, da je član v resnici podpisal listino v njih navzočnosti, da je naredil to premembo po svoji prosti volji in da one (priče) niso bile v tem direktno ali indirektno zainteresirane. Če član ne zna pisati, naj listino podkriža; v tem slučaju se morajo priče podpisati s polnim imenom in navesti svoj naslov. Tako narejeno prošnjo za premembo dedičev pošlje tajnik društva s starim certifikatom glavnemu tajniku. Slednji izda nov certifikat in tako razveljavi vse prejšnje certifikate dotičnega člana. Za vsako premembo dedičev računa glavni tajnik 25 centov, kar plača član ali pa njegovi dediči.

c. Člani na potnih listih napravijo prošnjo za premembo dedičev v navzočnosti javnega notarja. Kadar je tega nemogoče dobiti v pravem času, zadostuje, da se premembo napravi pred dvema pričama, ki bi mogle kasneje dokazati, da res ni bilo mogoče dobiti notarja."

O KATOLIŠKIH ŠOLAH

Te dni se je zopet začelo šolsko leto in starši imajo v tem oziru odločiti, kam bo njih deca pohajala v šolo. Ta odlok je velevažen kakor za starše, najbolj pa je učečo se mladino.

Res je, da so ameriške javne šole dobre, saj vlada in države za iste potrošijo letno na milijarde, toda za otroke katoliških staršev so pa priporočljive edinole katoliške ali farne šole, kamor naj bi pohajali, kjer je to mogoče. V vseh naših slovenskih naselbinah namreč nimamo lastnih farnih šol, se pa mladino o katekizmu poučuje ob posebnih dnevih. Katoliški starši, ki nalašč nečijo pošiljati svojih otrok v katoliške šole, vršijo s tem smrtni greh in bodo to svojo napako enkrat morda zelo občevali.

Ze več znanih ameriških sodnikov, ravnateljev kaznilnic in drugih skušenih mož je zatrjevalo, da se vrši največ hudobij in zla po onih osebah, ki niso imeli nobene verske izobrazbe, torej tudi največ takih tiči v ječah, kaznilnicah in poboljševalnicah. V katoliških šolah se že v mlada srca vceplja nauk, da moramo živeti po božjih zapovedih, vršiti dobro, ljubiti svojega bližnjega in se varovati vsega hudega; tega v javnih šolah ne učijo. Kdor živi tako, postane dober član človeške družbe in tudi dober državljani. Katoliški starši, pošiljajte torej svojo deca v najboljšo šolo na svetu in to je—katoliška!

K OBLETNICE NOVE VOJNE V EVROPI

Dasiravno je poteklo že 21 let, ko je minula zadnja štiriletna svetovna vojna, imamo isto nekateri še vedno v bridkem spominu, saj je tudi nam prizadela mnogo hudega. Tedaj se je govorilo in pisalo, da bo po tej vojni nastal pravi svetovni mir in demokracija, pa so bile vse to laži in prazne marnje.

Predzadnjo nedeljo, dne 1. septembra ob 5. zjutraj je po-

teklo eno leto; ko je nastala v Evropi nova vojna vihra, novo človeško klanje v vse drugačni grozni obliki kakor pa tekem svetovne vojne. V tem letu sta nemška pohlepnost in ropanje zelo pretvorila bivši zemljevid Evrope in del Afrike. Ni pa to še vse! Nemčija hoče postati gospodarka pretežnega dela Evrope, samo če se ji bo to posrečilo in pri tem ji pomaga Italija.

Mnogo prejšnjih vladavin je zginito s površja, iste so se pretvorile v nemški režim nazijev. K sreči do danes naša stara domovina Jugoslavija še ni bila valed te vojne kaj dosti prizadeta, samo to, da bo morala odstopiti precejšen kos rodovitnega Banata, ki je svoječasno pripadal Ogrski. Vse to se bo izvršilo na pritisk Berlina, ki je tesno v zvezi z Ogrsko. Gotove dežele hočejo vse svoje prejšnje ozemlje nazaj. Če je res temu tako, naj bi tudi Italija vrnila Primorsko in naš Kras, kjer živi nad pol milijona naših rojakov; toda polentarska malha ni nikdar polna!

Tukaj navajamo bolj važne dogodke sedanje vojne, ki traja že celo leto in bo menda še trajala za nedoločen čas.

1. septembra, 1939.—Nemčija vpadla na Poljsko in anektirala Gdansk.
3. septembra.—Anglija in Francija, zaveznici Poljske, napovedali Nemčiji vojno.
17. septembra.—Ruska armada zasedla vzhodno Poljsko.
27. septembra.—Varšava se je predala Nemcem.
1. oktobra.—Zdrobljen zadnji poljski odpor.
30. novembra.—Ruska armada vpadla na Finsko.
12. marca, 1940.—Finska sklenila mir z Rusijo.
4. aprila.—Finska odstopila Rusiji Karelijo, ki postane 12. republika v uniji sovjetskih republik.
9. aprila.—Nemci vpadli na Dansko in Norveško; Danska zasedena v enem dnevu.
10. maja.—Nemška armada se polasti velike vojvodine Luksemburške. — Nemška armada vpadla na Holandsko in Belgijo.
14. maja.—Holandska se je podala, kraljica Viljemina z vladjo pobegnila v London.
28. maja.—Belgija se je podala.
5. junija.—Nemčija pričela z vpadom v Francijo.
10. junija.—Italija napovedala vojno Franciji in Angliji.

—Zavezniki izpraznili zadnjo svojo postojanko na Norveškem, Narvik.

14. junija.—Nemška armada je vkorakala v zapuščeni Pariz.
22. junija.—Nemško-francosko premirje podpisano v Campigne; kmalu nato italijansko-francosko premirje.
28. junija.—Ruska armada zaseda Besarabijo in severno Bukovino; ozemlje postalo 13. republika unije sovjetskih socialističnih republik.
21. julija.—Litva, Letška in Estonska se odpovedo svoji neodvisnosti ter glasujejo za vstop v sovjetsko unijo, ter so postale 14., 15. in 16. republika v uniji sovjetskih socialističnih republik.
8. avgusta.—Prvi veliki zračni napad na Anglijo.
30. avgusta.—Romunska privolila, da odstopi južni del Dobruže Bolgarski.—Romunska, na povelje Nemčije in Italije odstopi Madžarski severno polovico Transilvanije.
31. avgusta.—Največji angleški zračni napad na Berlin. Do tega dne so Angleži uničili nad 1,000 nemških aeroplanov.

Zgodovina prve radio postaje

Zgodovina KDKA radio postaje v Pittsburghu, Pa., kateri gre čast, da je prva trgovska radio postaja na svetu, sega nazaj v leto 1912, ko je inženir dr. Frank Conrad z nekim svojim tovaršem naredil stavo za \$5, da gre njegova ura do sekunde natančno kakor se je opoldanski čas že tedaj redno naznalo po mornarski radio postaji v Arlingtonu. Conrad je dobil stavo, to ga je za eno privedlo do tega, da je v svoji hiši nastavljal majhen radio aparat, da bi potem na ta način redno prejemal naznanilo časa že goriomenjene mornarske postaje.

Toda dr. Conrad je bil neki dan zelo razočaran, ko je začelo v njegovem radio aparatu nekako čudno šumeti, česar ni mogel takoj dognati, kaj da je. Ker je bilo pa to šumenje v rednih valih, je prišel dr. Conrad do prepričanja, da mora prihajati isto od kakega drugega aparata, pri katerem operira kak drugi amaterski večak radiografije. Končno se mu je posrečilo najti zaželjeni postor ali hišo v istem bloku, odkoder je prihajalo v njegov aparat čudno brnenje. Tam je dobil mladega Johna Colemana, ki je tudi delal poskuse na svojem primitivnem brezžičnem aparatu; pri tem je Coleman rabil del masinerije starega Fordovega avtomobila in ni znal, da gredo njegovi signali v zrak.

Kmalu zatem sta si postala dr. Conrad in Coleman dobra prijatelja ter sta izpopolnila svoje radio aparate, da sta lahko na ta način medsebojno ob-

čevala. Dr. Conrad je s svojo spretnostjo in znanjem radio oddajne aparate vedno izboljševal in leta 1917, ko je tudi Amerika stopila v svetovno voj-

lastnik department trgovine v Pittsburghu v listih oglaševal radio aparate, da bi lastniki listih lahko poslušali Conradove radio programe. Dr. Conrad, ki je bil uslužben pri Westhouse električni kompaniji, je to zadevo naznanil ravnateljem te kompanije in isti so določili, naj se postavi boljša in večja radio oddajna postaja na strehi neke tovarne v East Pittsburghu, ime te prve postaje je bilo KDKA, kakoršno je še danes.

Voditelji te postaje so takoj začeli po radio priobčevati tudi bolj važne dnevne novice. Tako se je 2. novembra, 1920 pri predsedniških volitvah med Hardingom in Cocom s pomočjo lista "Post" prvič po radio oznanjevalo izid predsedniških volitev.

Pri prvem radio oddajanju dr. Conrad ni bil navzoč, ker se je bal, da inženirji niso povsem pravilno postavili aparata in mehanizma KDKA postaje, zato je ostal doma pri aparatu v svoji garaži, da bi morebitno prekinjenje izboljšal in nadljal, kar pa ni bilo treba, kajti prvi program po KDKA radio postaji se je 100% izvršil.

Dr. Conrad je sedaj pomožni glavni inženir pri Westinghouse kompaniji.

Prijatelji naših otrok

Izmed pisem, ki smo jih prejeli od čitateljev teh člankov, je sledeče posebno zanimivo in morda tipično za probleme, ki jih mnogo roditeljev ima s svojimi otroki:

"Imam hčer, ki je 23 let stara. Dqvršila je srednjo šolo pred mnogimi leti in je šla delat. Ko je bila mlajša, je bila ubogljiva in je vse napravljala, kar sem ji zapovedovala. Od kar pa je začela delati, postala je čim dalje bolj neodvisna in končno prišla do tega, da se sploh ne zmeni zame. Ni tukaj drugih mladih ljudi naše narodnosti in njeni prijatelji in prijateljice so seveda drugih narodnosti. Sedaj občuje z nekim fantom, ki ga pozna že dve leti, in toliko njen oče, kolikor jaz sva protivna proti temu. Midva hočeva, naj se omoži s kakim mladeničem naše krvi, ona pa ugovarja, da se sploh ne mara poročiti.

"Vendarle se še vedno shaja z onim fantom in jaz ne znam, kaj bi napravila, da se temu stori konec. Zasačila sem jo v laži, češ, da je šla na obisk h kakim prijatelji, dočim je bila zunaj z njim. Na moje očitke odgovarja, da ni nič hudega v tem, da se hoče le malce zabavati in da druga dekleta delajo isto. Oče godrnja in ošteva mene, ker da jo pustim ven. Jaz se prizadevam na vse načine, da jo brzdam, pa nič ne pomaga in midve se vedno kregave. Ne znam, kaj bi započela, in bi bila hvaležna za vaš nasvet."

Da ta mati želi, da bi se hči omožila s človekom njene narodnosti, je povsem naravno. Ko smo mi vzrastli z nekimi nazori, navadno verujemo, da so ti najboljši. Mogočnost, da bi se hči omožila z nekim, ki spada h skupini z drugimi nazori in gledišči, nas prestraši in nekako čutimo, kot da bi se stori la krivica naši skupini.

Lahko je sicer imeti sočutje in razumevanje z občutki te matere, ali treba je gledati na stvar tudi s stališča hčerke. Živ v manjši naselbini, kjer ni očitno mnogo ljudi njene izvirne narodnosti. Kakor je povsem naravno z vsakim normalnim dekletom, hoče iti ven in zabavati se. Ko ji starši stavijo zapreke, postavljeno je pred alternativo, ali da jih uboga, ali da se zoperstavi. Mnogo neodvisnih deklet je storilo to slednje in posledice doma so bile neprijetne.

Starši večinoma smatrajo kot svojo naravno obveznost, da preskrbujejo svoje otroke s hrano, oblačilom, zavetjem in

Vstanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1894. Inkorporirana v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.
GLAVNI URAD: 351 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanje gl. tajnika: 9448.
Od ustanovitve do 31. julija, 1940 znaša skupna izplačana podpora \$7,593,983
Solventnost 122.55%

ČASNI PREDSEDNIK: FRANK OPEKA, NORTH CHICAGO, ILL.
GLAVNI ODBORNIKI
Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "O" St., Pueblo, Colo.
Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 2723 W. 154th St., Chicago, Ill.
Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEEKAN, 199-22nd St., N. W., Warrenton, O.
Četrti podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Ely, Minn.
Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4573 Pearl St., Denver, Colo.
Glavni tajnik: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomočni tajnik: LOUIS JELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blaginjak: MATT F. SLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik: DR. M. F. OMAN, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.
NADZORNI ODBOR
Predsednik: GEORGE J. BEHNER, 716 Jones St., Eveleth, Minn.
I. nadzornik: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O.
II. nadzornik: FRANK LOKAR, 1352 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.
III. nadzornik: JOHN PEZDIRTZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O.
IV. nadzornik: MARY HOEHRER, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR
FRANK J. GOSPODARIO, 300 Ruby St., Joliet, Ill.
MARTIN SHUKLE, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.
RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.
POROTNI ODBOR
JOHN DECMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
AGNES GORIŠEK, 5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.
JOSEPH RUSS, 1101 E. 6th St., Pueblo, Colo.
JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.
WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tiskajoče se Jednote, naj se pošiljajo na

glavna tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise,

krstvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročila pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

šolanjem, ali marsikdaj se ne

zavedajo, da otroci imajo enako nujno potrebo za prijateljstvo in zabavo. Navsetoval bi torej, naj se ti starši pobrigajo, da najdejo primerne prijatelje obeh spolov svoje lastne narodnosti. Ako to ni mogoče, tedaj ni prav, da branijo hčerki, da se gre zabavat z nekim drugim. Mnogokrat sem našel, da ono, kar ti starši hočejo doseči, je brezuspešno. Pismo kaže, da so poskusili vse brez uspeha. In ker itak ne bodo nikdar uspeli, ali ni boljše udati se in sprejeti položaj, kakršen je? Ni ravno tako lahko spremeniti svoje stališče, modro pa je na vsak način.

Pa je še druga stvar vmes. Združene države so narod mnogih narodnosti. Ni dobro ostati ozkosrčno v svoji skupini, marveč treba je gledati tudi v dobro v drugih skupinah, s katerimi moramo sodelovati za nadaljni razvoj Amerike. Mati bo ravnala prav, ako se ne protivi, da se njeni otroci mešajo z ljudmi drugih narodnosti.

FLIS—Common Council.

Koncert Glasbene Matice

(Nadaljevanje s 1 strani)

pesem "Gospod pomiluj!" in pa zadnja točka—cerkvena pesem zbora iz opere "Cavalleria Rusticana." Buren aplavz je žela tudi pesem "V Šmihelu jaz hišico imam," ko se je kvartetu moškega zbora pridružil s svojim lepim baritonom še pevodja Mr. Šubelj.

Da, naša ameriška slovenska metropola je ponosna na svoje novorojeno dete—Glasbeno Matico, ki bo nedvomno še v bodoče v nemala v naših srcih ljubezen in spoštovanje do naše prelepe domače pesmi.

Dne 3. novembra pa priredi Glasbena Matica v avditoriju SND na St. Clairju krasen pater Hugolin Sattnerjev oratorij "Assumptio" (Vnebovzetje), za katerega je naredil besedilo pokojni kanonik Dr. Mihael Opeka, brat našega častnega Jednotinega predsednika brata Frank Opeka. To bo prvi slovenski oratorij na ameriškem odru, na katerem že danes vso našo javnost opozarjamo.

PONESREČENI BEGUNCI

Bruselj, Belgija.—Ko se je dne 2. septembra ponoči peljalo 12,000 francoskih beguncev z vlakom v Belgijo in na Holandsko, je neki tovorni vlak ob reki Sambres trčil v potniški vlak; pri tem je bilo 15 beguncev ubitih, 50 pa opasno ranjenih.

WILLKIEVA IZJAVA IN KAMPANJSKO POTOVANJE

New York, N. Y.—Ko so te dni vprašali republikanskega predsedniškega kandidata Mr. Wendell L. Willkija, kaj misli o znanem radio pridigarju Rev. Coughlinu se je Willkie izrazil, da ga ne bo podpiral in da ne drži z njim. "Jaz tudi ne maram nobene Coughlinove podpore v moji kampanji," je omenil Willkie. "Jaz ne odobravam naziranja takega moža, ki ima predsodke glede vere kakega drugega človeka, ali če se zavzema za politično filozofijo drugih dežel."

Do 14. septembra bo ostal Willkie v svojem glavnem stanu Rushville, Ind., potem se pa poda na svoje agitacijsko potovanje proti zapadu in sicer bo govoril:

16. septembra v Coffeyville, Kans. in Tulsa, Okla.
17. septembra v Amarillo, Tex. in v drugih večjih mestih označene države.
18. septembra v Los Angeles, Calif.
20. septembra v Bakersfield, Tulare, Stockton, Sacramento in Oakland, Calif.
21. septembra v San Francisco, Calif.
22. septembra v Portland, Oreg.
23. septembra v Tacoma in Seattle, Wash.
24. septembra v Spokane, Wash., in Butte, Mont.
25. septembra se ustavi v raznih drugih večjih mestih Montane in v Dickson, Bismark, Jamestown in Fargo, N. Dakota.
26. septembra v Aberdeen, Welsey, Huron, Mitchell in Sioux Falls, S. D. in Sioux City Iowa.
27. septembra v Fort Dodge Webster City, Iowa Falls, Vedar Falls in Dubuque, Ia.
30. septembra bo govoril v Detroitu, Mich., klubu Narodne ženske republikanske federacije.

ZRAČNI PROMET MED FLORIDO IN PANAMO

Začetkom septembra t. l. se je uvedlo med mestom Miami, Fla., in Panamsko prekopno zono redni dnevni izboljšani zračni promet z novim štirimotornim "clipperjem," ki zavzema prostora za 33 potnikov. To razdaljo, do mesta Cristobal, 1,547 milj je nedavno ta zračni velikan naredil tja v šestih urah in 12 minutah, nazaj pa v šestih urah; ko je letel po 257 milj na uro.

PRAVICA DO ŽIVLJENJA

Spisal FRANCE BEVK

Obrnjen proti komisiji je Jerneja obtoževal z ostrimi besedami, da si je postavil koč iz lesa, ukradenega v njegovem gozdu, in da je trebil zemljo še po izrečni prepovedi; še več — pri sebi je skrival nekega vojaškega ubežnika, pred katerim ni varno življenje ljudi.

"Tu," je vrgel neko pismo na mizo, "pričevanje plemiča Coloreda, on ga dobro pozna. Podatki se opirajo na izpovedi nekega zanesljivega podložnika. Visoka komisija ju lahko zasliši, če se ji to zdi potrebno."

"Žerjun," je bridko pomislil Jernej, ko je slišal o izpovedi "zanesljivega podložnika." Kdo drug? Bil je strt. Navedba o Gašperju ni bila resnična, a je sklenil, da ne bo ugovarjal ne se opravičeval. Bilo bi škoda truda.

"Jernej Mavrič, kaj pravite na to?" ga je vprašal predsednik komisije.

"Nič."

"Ali je res, česar vas obtožujejo?"

Jernej ni odgovoril.

"Ali priznate? Odgovorite!"

Trd molk.

Gospodje so se tiho razgovarjale med seboj. Ali bi mu kazalo z mučenjem izsiliti priznanje? Herbert von Stieglitz je bil za ta postopek, a predsednik sta mu ugovarjala. Vlada je bila namreč naročila, naj vodi preiskavo "z vsob dobrohotnostjo in obzirnostjo."

Ko so Jerneja Mavriča odvedli, je na hodniku naletel na Lenarta Golja. Ta se srečanja ni nadejal, prihljil se je k zidu, da bi ga pustil mimo, in ga plaho pogledal izpod čela. Jernej pa se je ustavil pred njim. Če bi mu roke ne bile tičale v liscih, bi ga bil udaril. Tako pa je ves trepetal od srda, oči so mu gorele od zaničevanja.

"Pazi se!" mu je zagrozil. "Pazi se, ti rečem, da se kdaj ne srečava in bodo moje roke proste!"

"Tebi je lahko!" se je razhudil Golja. "Toda jaz imam majhne otroke ... Jaz moram misliti na otroke ..."

"Tudi Tomaž Kragulj ima še majhne otroke. In Mohor Rutar tudi. Rajši priznaj, da si svinja!"

Lenart Golja se je oddahnil, ko so Jerneja biriči odtirali dalje.

Komisija je dovršila svoje delo še pred božičem. Herbert von Stieglitz je vzel debel kup spisov s seboj v Gradec. Vlada jih bo proučile in "izrekla pravično sodbo."

33.

Tisto zimo je bila nastala na Goriškem huda lakota. Segla je tudi v tolminske grape in doline. Poletna suša, mrčes in rja, živinska kuga in dajetje — kmetje so bili oropani, da so že o božiču z grozo pričakovali pomladi. Kaj bo? Zapadel je debel sneg in zametel poti, da ni mogel človek do človeka. Toda glad je našel v najbolj oddaljene grape, na nasnežene obronke, bil je vsiljiv ko volkovi. Ljudje so se bali drug drugega, se zapirali v hiše; kadar je kdo potrkal na vrata, mu skoraj niso odprli.

Marula je v svojem duševnem stanju sprva popolnoma pozabljala nase. V tisti samoti je bila okrog in okrog kot zasuta z belim snegom, razen nje in Bete daleč naokoli ni bilo drugega človeka. Pa ona ni mislila na to. Vsa je bila zatopljena le v svoje dušno trpljenje, zato še ni čutila strahovitne osamljenosti in zapušenosti. V mislih ji je bil neprestano le Jer-

nej, nič kot Jernej.

Vedno: v nočeh, ko ni spala, podnevi, ko je brezizrazno strmela skozi okno. Kaj dela? Ali je zdrav? Ali ga niso umorili? Ni je bilo strahotne predstave, ki bi je kdaj pa kdaj ne bila mučila. Kako bi mu pomagala? Po vsi sili bi mu bila rada pomagala; a naj je še tako pridno razmišljala, ni mogla najti nobene rešitve. Včasih bi se bila najrajši dvignila in odšla v Tolmin. Toda bilo je snega, da je gledal v koč. Saj bi ne dospela. Če bi ji bil kdo rekel, da se je vrnila grofinja, bi se bila kljub temu odpravila na pot.

Spčetka je Jerneja pričakovala vsak dan, vsako minuto. Ob vsakem šumu zunaj koč, ob vsakem laježu psa ji je zadržalo srce. Ko je bila odšla komisija, je izgubila še to upanje. Kdaj pride razsodba? Tega nihče ni vedel. Morda pomladi. Morda pozneje. Gospodski se ne mudi. Dotlej ji lahko mož zbolí in umre. Slutnje, da ga bo za vedno izgubila, se ni mogla iznebiti.

Vsa zatopljena v svoje misli in občutke se skoraj ni zavedala, kako naglo ji kopni tisto malo živeža, kar ga je imela, čepravprav ni skoraj nič jedla. Denar, ki ga ji je bil Jernej pustil, je že davno porabila; saj ga ni bilo mnogo. Do konca se je predramila šele, ko se je nekega dne Beta odpravila za odhod.

"Kam?" jo je vprašala. "Prosit pojdem." "Ali me pustiš samo?" "Moj Bog!" se je Beta od bridkosti zopet sesedla na klop. "Ali naj ti vse pojem, kar imaš? Se bom že sama pretolčila nekaj tednov. Saj se bom vrnila, preden me boš potrebovala."

Marulo so posilile solze, a Bete ni več branila oditi.

In tako je ostala skoraj čisto sama s svojimi mislimi. Za družbo ji je bil pes, a še ta je postal nekam tih in je le polegal. Kdaj pa kdaj je odšel iz koč, da si sam poišče hrane, vračal se je s krvavim gobcem. Marula je le redko stopila čez prag. Enkrat na dan je prinesla vode, včasih je stopila h kosi, da ji je položila in jo pomolza. Od živeža ji je bilo ostalo le nekaj ječmena, ki ga je kuhala na mleku. Zmanjkalo ji je tudi tega. Pojedla je poslednje suhe drobnice.

Ko ni bilo ničesar več razen nekaj požirkov mleka, se ji je misel prvič odtrgala od Jerneja in jo je zaskrbelo bodočnost. Saj je bila tako strahotno shujšana, da so je bile same kosti in oči. Ali bo res morala od lakote umreti? Saj ni bilo le zanjo. Ako umre, ne bo umrla sama. Oči so ji stremele. Ali res? Ali res? Kaj je res zaslužila tako kazen? Da, ona morda, a ne otrok!

Sesedla se je k ognjišču. Tedaj je imela v izobilju le toplote. Sklenila je roke in vroče molila. Solze so ji pozele po licih. Ko se je jokala, je bila olajšana in je tudi čutila več poguma. Nekaj časa je strmela predse, nato se je naglo dvignila, kakor da se je za nekaj odločila, vzela nož in odšla v kozjak.

Sesedla se je k ognjišču. Tedaj je imela v izobilju le toplote. Sklenila je roke in vroče molila. Solze so ji pozele po licih. Ko se je jokala, je bila olajšana in je tudi čutila več poguma. Nekaj časa je strmela predse, nato se je naglo dvignila, kakor da se je za nekaj odločila, vzela nož in odšla v kozjak.

"Ne morem!" je zastokala in se sedela na klop. "Saj ne morem!"

Zunaj je bilo strahovito vreme. Iz nizkih oblakov je že drugi dan deževal v sneg, plazovi so z bučanjem grmeli v dolino. In vendar bi se Marula v tistem trenutku niti malo ne bila obotavljala, odšla bi bila na pot. Tedaj je še imela toliko moči, naslednji dan jo bodo morda popolnoma zapustile.

Kam? Na beračanje od hiše do hiše? Nemogoče! K Damijanu, kjer sami nimajo kaj jesti? To bi tudi Jerneju ne bilo po volji. Domov? Da bi jo oče napodil, kakor hitro bi stopila na prag? Le materi bi napravila tem večjo skrb in žalost. In če bi tudi zmagala tako dolgo pot, nazaj bi ne mogla. Ali naj res leže na posteljo in počaka smrti?

Pes, ki je ležal ob peči, je zarental, skočil na noge in zalajal.

"Tiho, Kljukec! Mir!"

Marula je vsa drhtela. Res, neka senca je šla mimo okna. A bila je tako vsa obupana, da je ni obšla niti najmanjša nada.

S pridržano sapo je prisluhnila, kako je nekdo stopil v vežo. Beta? Ne, bili so možiki koraki. Odpri so se vrata.

Moški, ki je vstopil, ni bil Jernej. Nekdo, ki ga še nikoli ni videla. Naj bi bil prišel kadar koli prej, bi se ga bila hudo prestrašila. Tedaj pa bi se bila razveselila vsake žive duše, če bi bil tudi razbojnik.

Došlec je po svoji zunanosti res prej vzbujal strah ko zaupanje. Premočena obleka mu je bila raztrgana, obraz divje porasel in blede, strašno upal; oči so gledale radovedno in bile prijazne, ustnice mu je obkrožal truden, a prikupen nasmeh.

"Dober dan, Bog daj!" je pozdravil. "Jaz sem Gašper."

"Bog te sprejmi!" mu je odgovorila Marula in mu dala roko.

"Saj si že slišala o meni."

"Da. Takoj sem si mislila, da si ti."

Dvakrat se ga je razveselila. Da je le zopet videla živo dušo, ko je bila tako dolgo sama! Morda ji bo vsaj kaj svetoval, če ji ne bo mogel pomagati.

Gašper je bil videti izmučen, sesedel se je na klop. V toploti se mu je začelo kaditi od mokre obleke. Z Marulo sta se gledala ko dva človeka, ki se prvič vidita in ne vesta, kaj bi govorila.

"Kje pa je Beta?" je vprašal Gašper.

"Šla je, da z menoj ne umre od lakote. Saj se, mislim, kmalu vrne. Jernej pa je v ječi."

"Vem," je rekel Gašper zamolklo. "Vse vem. Slišal sem. Presneto je na svetu. Naj nas eden počne, kar hoče, zmeraj se bo opekli."

"In ti? Ali si prišel od daleč?"

"Od daleč. V takem vremenu bi bilo še blizu predalet. Delal sem, dokler so me potrebovali. Potem pa zbogom, sam preganjan mrz in lakoten! Fej!" je izpljunil. "A živeti človek mora, ker ga je Bog dal."

"Gotovo si lačen," je rekla Marula, "a jaz nimam ničesar, da bi ti ponudila. Niti suhe drobnice. Požirek mleka dobiš, ko bom pomolzla kozo."

"Saj ni treba," je zategnil Gašper. "Kaj boš pa ti imela?"

Branil se je, a je opazila, kak volčji glad mu gleda iz oči. S poželjivimi pogledi je požiral psa, ki se je bil zopet zvil k peči. Bil se je ves zamaknil v neko misel, obraz mu je dobival čimdalje bolj grozeč izraz. Marula ga je razumela. Za trenutek se je zdržnila v sebi, nato se je opogumila.

"Gašper," je rekla s trepetajočim glasom, "ali hočeš zaklati kozo? Saj sem jo že sama hotela, a je nisem mogla. Preveč se mi smili."

Fant se je zdrnil iz misli in jo je zavzeto pogledal. Ali je

mar brala njegov misli? Nato se je ozrl po nožu, ki je ležal na mizi. Vzel ga je in ne da bi rekel le besedo, odšel iz izbe.

Marula se je dvignila in napeto prisluhnila. Ko je kozo zavekala, si je z dlanmi pokrila ušesa in se z obrazom vrgla na posteljo.

34.

Kakor je bilo naglo nasulo snega in se je dolgo držal, tako naglo je tudi izginil. Kopna so bila vsa pobočja, vsi vrhovi, le v soteskah so ležali umazani ostaniki plazov. Nebo se je uvedrilo, za silo so se izsušile poti. Prav na rahlo je zadišalo po bližajoči se pomladi.

Tedaj je vikarja Valanta nekega dne obiskal Simon, pomožni duhovnik iz Cerknega. Bil je še mlad, glasen in veder, suhljat in dolgokrak, pripraven za svojo službo, ki jo je opravljal po samotnih vaseh, kjer so bili brez duhovnika.

Vikar mu je dal prinesiti kruha in vina. Sedel mu je nasproti in z veseljem gledal, kako mu gre v tek.

"Od kod?" ga je vprašal.

"Iz Tolmina."

"Ali si katero zagodel in si bil klican na odgovor?"

"Ne, ne," se je Simon zasmel. "Diakonu sem nesel neko pismo."

"Zopet kaka pritožba zoper grofa?"

"To ni težko uganiti. Glavar in naš Vičentin sta si zmeraj v laseh. Vzrokov za prepir je lahko najti. Saj je tudi v redu, da grofu kdo malo ponagaja. Zdaj mu bodo že tako in tako preveč

zrasli rogovi."

"Kako — zdaj?" se je začudil vikar.

"Odkar je prišla razsodba." Valant se je novice kar prestrašil, grenka slutnja mu je stopila v srce.

"Razsodba je prišla?" je vzkliknil. "V njegovo dobro?"

"Saj drugače tudi ni bilo pričakovati."

"Pa kako se glasi?" Vikar od nestrpnosti in razburjenja ni mogel obstati na mestu. Dvignil se je, odšel do vrat in se zopet ustavil pred duhovnikom.

"Čakajte," je rekel ta in pomislil. "Nekaj sem si menda zapomnil od cele kolobocije. No, kar se tiče grefovega razglašja, objelja v polnem obsegu, to je glavno. Do pike. Kdor bo trebil zemljo, bo tepen."

"Kaj pa je s svetom, ki je že iztrebljen?"

"Vpisali ga bodo v urbar. Dajanje! Pa to naj bi še bilo. A kazni, kazni!"

"Kakšne kazni vendar?"

"Za upornike."

"Za vse?"

"Ne. Le za vodje. Kmetom se milostno odpušča kazen za upor, če se poboljšajo in bodo v bodoče pokorni svojim oblastem, kakor se že to glasi. Grof pa naj z vsi prizanesljivostjo izterjuje

ZA ŽELODČNE NEPRILIKE

Če imate želodčne neprilike vsled neprebave, nerednega čiščenja, zaprtja, zapeke in napenjanja, poskusite moše starokrajsko zdravilo iz zelise št. 2. Cena \$1.00 proti predplačilu. Naročite se pri:

MRS. GRETA LESKOVAR
507 E. 73rd St. New York, N. Y.

PLOSČE

ki jih ima v zalogi naša knjigarna. Columbia in Victor plošče po 50c. Vocalion plošče po 35c. Manj, kakor tri plošče ne pošiljamo po pošti, razven če naročnik plača poštino sam, ki pride 6c. od plošče. Od naročil vsaj trih plošč plačamo poštino mi.

COLUMBIA PLOSČE	
25040—Hojer Valček.	50
25044—Cukarska Korčnica.	50
25048—Jaka na St. Clairu, Polka.	50
25052—Ribenika polka.	50
25056—Moja prijateljica.	50
25060—Kje je moja ljubica.	50
25064—Sokolica Korčnica, Hojer Trio.	50
25068—Pojna Francka, Polka.	50
25072—Trebna ni moja ljubica.	50
25076—Kaj ribiču dobro gre.	50
25080—Kaj ribiču dobro gre.	50
25084—Kaj ribiču dobro gre.	50
25088—Kaj ribiču dobro gre.	50
25092—Kaj ribiču dobro gre.	50
25096—Kaj ribiču dobro gre.	50
25100—Kaj ribiču dobro gre.	50
25104—Kaj ribiču dobro gre.	50
25108—Kaj ribiču dobro gre.	50
25112—Kaj ribiču dobro gre.	50
25116—Kaj ribiču dobro gre.	50
25120—Kaj ribiču dobro gre.	50
25124—Kaj ribiču dobro gre.	50
25128—Kaj ribiču dobro gre.	50
25132—Kaj ribiču dobro gre.	50
25136—Kaj ribiču dobro gre.	50
25140—Kaj ribiču dobro gre.	50
25144—Kaj ribiču dobro gre.	50
25148—Kaj ribiču dobro gre.	50
25152—Kaj ribiču dobro gre.	50
25156—Kaj ribiču dobro gre.	50
25160—Kaj ribiču dobro gre.	50
25164—Kaj ribiču dobro gre.	50
25168—Kaj ribiču dobro gre.	50
25172—Kaj ribiču dobro gre.	50
25176—Kaj ribiču dobro gre.	50
25180—Kaj ribiču dobro gre.	50
25184—Kaj ribiču dobro gre.	50
25188—Kaj ribiču dobro gre.	50
25192—Kaj ribiču dobro gre.	50
25196—Kaj ribiču dobro gre.	50
25200—Kaj ribiču dobro gre.	50
25204—Kaj ribiču dobro gre.	50
25208—Kaj ribiču dobro gre.	50
25212—Kaj ribiču dobro gre.	50
25216—Kaj ribiču dobro gre.	50
25220—Kaj ribiču dobro gre.	50
25224—Kaj ribiču dobro gre.	50
25228—Kaj ribiču dobro gre.	50
25232—Kaj ribiču dobro gre.	50
25236—Kaj ribiču dobro gre.	50
25240—Kaj ribiču dobro gre.	50
25244—Kaj ribiču dobro gre.	50
25248—Kaj ribiču dobro gre.	50
25252—Kaj ribiču dobro gre.	50
25256—Kaj ribiču dobro gre.	50
25260—Kaj ribiču dobro gre.	50
25264—Kaj ribiču dobro gre.	50
25268—Kaj ribiču dobro gre.	50
25272—Kaj ribiču dobro gre.	50
25276—Kaj ribiču dobro gre.	50
25280—Kaj ribiču dobro gre.	50
25284—Kaj ribiču dobro gre.	50
25288—Kaj ribiču dobro gre.	50
25292—Kaj ribiču dobro gre.	50
25296—Kaj ribiču dobro gre.	50
25300—Kaj ribiču dobro gre.	50
25304—Kaj ribiču dobro gre.	50
25308—Kaj ribiču dobro gre.	50
25312—Kaj ribiču dobro gre.	50
25316—Kaj ribiču dobro gre.	50
25320—Kaj ribiču dobro gre.	50
25324—Kaj ribiču dobro gre.	50
25328—Kaj ribiču dobro gre.	50
25332—Kaj ribiču dobro gre.	50
25336—Kaj ribiču dobro gre.	50
25340—Kaj ribiču dobro gre.	50
25344—Kaj ribiču dobro gre.	50
25348—Kaj ribiču dobro gre.	50
25352—Kaj ribiču dobro gre.	50
25356—Kaj ribiču dobro gre.	50
25360—Kaj ribiču dobro gre.	50
25364—Kaj ribiču dobro gre.	50
25368—Kaj ribiču dobro gre.	50
25372—Kaj ribiču dobro gre.	50
25376—Kaj ribiču dobro gre.	50
25380—Kaj ribiču dobro gre.	50
25384—Kaj ribiču dobro gre.	50
25388—Kaj ribiču dobro gre.	50
25392—Kaj ribiču dobro gre.	50
25396—Kaj ribiču dobro gre.	50
25400—Kaj ribiču dobro gre.	50
25404—Kaj ribiču dobro gre.	50
25408—Kaj ribiču dobro gre.	50
25412—Kaj ribiču dobro gre.	50
25416—Kaj ribiču dobro gre.	50
25420—Kaj ribiču dobro gre.	50
25424—Kaj ribiču dobro gre.	50
25428—Kaj ribiču dobro gre.	50
25432—Kaj ribiču dobro gre.	50
25436—Kaj ribiču dobro gre.	50
25440—Kaj ribiču dobro gre.	50
25444—Kaj ribiču dobro gre.	50
25448—Kaj ribiču dobro gre.	50
25452—Kaj ribiču dobro gre.	50
25456—Kaj ribiču dobro gre.	50
25460—Kaj ribiču dobro gre.	50
25464—Kaj ribiču dobro gre.	50
25468—Kaj ribiču dobro gre.	50
25472—Kaj ribiču dobro gre.	50
25476—Kaj ribiču dobro gre.	50
25480—Kaj ribiču dobro gre.	50
25484—Kaj ribiču dobro gre.	50
25488—Kaj ribiču dobro gre.	50
25492—Kaj ribiču dobro gre.	50
25496—Kaj ribiču dobro gre.	50
25500—Kaj ribiču dobro gre.	50
25504—Kaj ribiču dobro gre.	50
25508—Kaj ribiču dobro gre.	50
25512—Kaj ribiču dobro gre.	50
25516—Kaj ribiču dobro gre.	50
25520—Kaj ribiču dobro gre.	50
25524—Kaj ribiču dobro gre.	50
25528—Kaj ribiču dobro gre.	50
25532—Kaj ribiču dobro gre.	50
25536—Kaj ribiču dobro gre.	50
25540—Kaj ribiču dobro gre.	50
25544—Kaj ribiču dobro gre.	50
25548—Kaj ribiču dobro gre.	50
25552—Kaj ribiču dobro gre.	50
25556—Kaj ribiču dobro gre.	50
25560—Kaj ribiču dobro gre.	50
25564—Kaj ribiču dobro gre.	50
25568—Kaj ribiču dobro gre.	50
25572—Kaj ribiču dobro gre.	50
25576—Kaj ribiču dobro gre.	50
25580—Kaj ribiču dobro gre.	50
25584—Kaj ribiču dobro gre.	50
25588—Kaj ribiču dobro gre.	50
25592—Kaj ribiču dobro gre.	50
25596—Kaj ribiču dobro gre.	50
25600—Kaj ribiču dobro gre.	50
25604—Kaj ribiču dobro gre.	50
25608—Kaj ribiču dobro gre.	50
25612—Kaj ribiču dobro gre.	50
25616—Kaj ribiču dobro gre.	50
25620—Kaj ribiču dobro gre.	50
25624—Kaj ribiču dobro gre.	50
25628—Kaj ribiču dobro gre.	50
25632—Kaj ribiču dobro gre.	50
25636—Kaj ribiču dobro gre.	50
25640—Kaj ribiču dobro gre.	50
25644—Kaj ribiču dobro gre.	50
25648—Kaj ribiču dobro gre.	50
25652—Kaj ribiču dobro gre.	50
25656—Kaj ribiču dobro gre.	50
25660—Kaj ribiču dobro gre.	50
25664—Kaj ribiču dobro gre.	50
25668—Kaj ribiču dobro gre.	50

TO DATE IN THE KSKJ CO-OPERATE

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

—BOOST KSKJ SPORTS— —BOOST KSKJ SPORTS—

THE CAMPAIGN IS ON!
DO YOUR SHARE!

ST. VITUS TEAM OUTHITS, BUT LORAIN WINS EDGE IN CLOSE KSKJ TILT

Lorain, O. — A crowd of 300 witnessed the ball game at Oakwood park where two top-notch KSKJ teams, the Cleveland St. Vitus Boosters and the local C. & M. engineered one of the tightest games played thus far in the KSKJ circuit. Lorain won the edge, the final count being 2 to 1, altho the visitors collected 8 hits to the victors' 3.

Lorain drew first blood. Malensek, St. Vitus pitcher, forced in the first run via the walk route as he was not yet warmed up. This lead was retained for five innings. In the 6th Halabuck led off with a ground-er to be retired at first. Pavlovic drew a base on balls. Balint's fly was caught for the second out. Steve Cerne, with no hits up to this time, slashed a double to right center, Pavlovic scoring the second run of the game. Strong retired the side by lining to the third baseman.

In the first half of the 9th Cleveland threw a scare into Lorain. Kostansek led off with a two-base clout. Malensek flew out, then Mismas came through with a single that scored Kostansek, making the

score 2 to 1, Lorain's favor. Gliha's long fly was caught for the second out. A. Supancic got his first hit and thus there were prospective runs on 3rd and 1st base. Modic, however, ended the game by a fly ball that was caught by the catcher. L. A. B. A. umpires officiated.

Lorain—2	AB	R	H
J. Jacopine	1	1	1
Lesnak	4	0	1
F. Jacopine	3	0	0
Perritt	2	0	0
Halaback	4	0	0
Pavlovic	2	1	0
Balint	4	0	0
S. Cerne	3	0	1
Strong	2	0	0
Ursic	2	0	0
	27	2	3

St. Vitus—1	AB	R	H
Grebenec	4	0	1
Turk	4	0	0
Kostansek	4	1	1
Malensek	4	0	1
Mismas	2	0	1
Gliha	3	0	1
A. Supancic	4	0	1
Modic	4	0	2
Zalnik	3	0	0
J. Supancic	3	0	0
	35	1	8

LORAIN BOOSTERET DANCE PLANNED AS DISTINCT KAY JAY EVENT

Lorain, O. — Not to be outdone by her sister, Mary Soklich, who was chairlady of the first annual dance of the Boostertettes of the Immaculate Conception Society, No. 85, Lorain, O., which was held last fall, Jean Soklich, serving in the capacity of chairlady of the second annual dance of the group to be held on Saturday evening, Sept. 28, 1940, with her committee is busily at work carrying out the plans mapped out several weeks ago in order to

make the affair a distinct K. S. K. J. success.

It is gratifying to see all the young ladies working co-operatively with the officers of the society and thereby displaying such a fine spirit of interest and enthusiasm for the organization.

In order that their hopes may be fulfilled and their evening a true success, do plan and attend their dance for it will be an evening of delightful pleasure, meeting of KSKJ friends and all in all a grand time.

MARTIN KOLAR WRITES BEST ESSAY, WINS STATE LEGION AWARD

Joliet, Ill. — Because he wrote the best exposition of the principles of the "Boys' State," sponsored each year by the American Legion at Springfield, Martin Kolar, 916 Summit Street, has been awarded a \$10 prize by the state department of the Legion, it was announced.

Martin Kolar attended St. Joseph's Parochial School and Catholic High School of Joliet. He is a member of St. Joseph's Society, No. 2.

Kolar, one of the Joliet boys who spent a week at this year's Boys' State, was sponsored by the Kiwanis club of Joliet. His essay was selected as the best of more than 500 submitted. Judges were William Mundt, of Bloomington, L. M. Bittering, of Onarga, and H. L. Card, of Taylorville.

"The Kolar boy seemed to hit the nail on the head as to what we are trying to accomplish at Boys' State. In other words, he understood the object of Boys' State without being told..." Hayes Kennedy, head of Boys' State, said.

Text of Essay
The text of Kolar's essay follows:

"What I Think of Boys' State."

"To my way of thinking, Boys' State is the best citizen

maker ever devised in this country. A strong nation is built on its youth. If the youth of the nation are not educated properly regarding the country, the way it works, and what is expected of them, the nation cannot be very stable. Hitler and the other dictators know this. That is why the first thing they did was to organize youth movements so as to train young men and women to look up to and respect the government. When they started, they didn't build for the present only, but for the future too.

"The various isms that are trying to get a foothold in the United States don't bother with the old people. They campaign among the youth of the nation knowing that strength lies therein. If these foreign organizations sponsor youth movements, it is indeed wise to have many youth organizations to counteract them. The term 'Fighting Fire With Fire' holds good here; and the Boys' State, even tho it lasts only a week, is in my estimation the foremost of fires which fight the fire of the isms.

"I think that every single boy left Boys' State a better citizen, filled with the fire of patriotism, and knowledge of government, which will surely do a lot toward keeping this coun-

OHIO BOOSTER CONFAB DATE IS CHANGED

Due to several very important reasons the first session of the Ohio KSKJ Booster Club for the season of 1940-41 will not be held until October 20, 1940, at Lorain, Ohio. All Boosters kindly make note of this change. Please make plans to attend the meeting at Lorain, Ohio, for a diversified program is to be outlined for the coming year and your suggestions will be heartily welcomed.

Mary E. Polutnik, sec'y,
Ohio KSKJ Boosters.

INVITE KAY JAYS

Barberton, O. — The girls of the Slovenian Women's Union, Branch No. 6, have planned to start the fall and winter season in Barberton on Sept. 21 at 8:30 p. m. when they are holding the first dance at the Slovenian Home on 14th St. Music will be furnished by Johnny Pecon and his band of Cleveland. Admission is only 30c. Get your tickets early and avoid the rush. Everyone is invited from far and near!

SODALISTS INVITE KAY JAY MEMBERS

Cleveland, O. — The young ladies of St. Mary's Sodality extend a most cordial invitation to each of you to attend our first big dance. We are sure you'll enjoy yourselves at the "Mexican Fiesta" with all its regalia. So if you care to spend an enjoyable evening, you'll come to our dance and renew your acquaintance with all those "summer lost" dance friends.

Johnny Pecon will be there to fulfill any of your favorite requests.

So until we meet on Sunday, Sept. 22, at the Slovenian Hall on Holmes Ave., to spend an evening in good fun, we say, Adieu!

MEETING NOTICE

Joliet, Ill. — St. John the Baptist Society, No. 143, will hold its regular monthly meeting Sunday, Sept. 15 at 2 p. m. in the old school hall. All members who are in arrears, are asked to come and pay, or suspension is next in order.

Our society has many items to discuss at this meeting for our winter entertainment. Basketball is one item, so members and basketball players are asked to attend this meeting. The attendance at our meeting has not been so good lately. Please come and get interested in our meetings!

Frank Buchar, sec'y.

try the best in the world. The various speakers, Mr. Whalen, in particular, made that little spark we had flare up with their inspiring talks. The various schools (Civil Service, Law, Election Officials and Police) contributed much to our knowledge of these branches of our government.

"I had a hazy idea of the way our government worked before I came to Boys' State, but now these facts are firmly imprinted on my mind, because I learned by doing. The opportunity given every boy to run for an office (city, county or state), and if elected to perform duties attached to the office, made it very easy to understand.

"The week at Boys' State will surely stand out in my mind as the best week I ever spent."

—Joliet Herald-News.

CHI STEVES' PIN CIRCUIT TWIRLS, BOWLERS YET IN WARM-UP STAGE

Chicago, Ill. — By the time bowling fans look over the "Our Page" the St. Stephen's '40 bowling season will already be a few days old. Little can be said about the ten teams competing in this year's league as many are wondering if the Zefran brothers will hold their high average that they carried last season. The same can be said of Frank Gottlieb who improved his average last year just 27 points as he had an average of 179. Many of the boys have been practicing a few weeks already and some have turned in some high scores. So all in all the Steve bowlers can look forward to plenty of bowling as well as many enjoyable Tuesday evenings.

At this time the bowling committee wishes to thank their ten sponsors for backing the teams for the entire bowling season. Many thanks are in order for Joseph Zefran, John Korenchan, Anton Tomazin, Joseph Perko, Jr., Frank Grill, John Kochevar, Frank Kosmach, Frank Schonta, Dr. F. Grill, and Dr. Ray Olach.

So, So long till next week when I will be back with the scores of the first night of bowling and then continue for 26 more weeks.

Kingpin.

ASKS KSKJ MEMBER'S VIEW ON THIRD TERM QUESTION

So, Chicago, Ill. — Vincent L. Knaus, attorney, and member of Lodge 152 KSKJ, has been asked by Edward Burke, chairman, sub-committee on senate joint resolution No. 15, United States Senate, to give his views on the question of terms of office for president of United States.

Following is the letter: "My dear Mr. Knaus: I am writing you again with reference to your letter of July 31st to invite your attention to a matter in which I am sure you will be interested.

"You are probably familiar with the plans of the sub-committee of the senate judiciary committee to hold hearings at an early date on Senate Joint Resolutions 15 and 289. Senate Joint Resolution No. 15 provides for an amendment to the constitution limiting the term of office of the president to one term of six years and S. J. Resolution No. 289 calls for a limitation of two terms of four years each. Thus, the entire question of writing into our basic law a limit on the term of office of the president may be considered during these hearings.

"Unquestionably this is one of the vital issues facing the country today and as a young leader of an important group in our population and a student of history and particularly of the current group of 'isms,' you may wish to give the committee and the public through this medium the benefit of your views on this important question. Your statement before the committee would be a valuable contribution and it would be a patriotic act.

"The hearings will probably start some time during the week after Labor day and will run for several weeks. "I shall appreciate an early reply, Edward H. Burks." — The Daily Calumet.

MILITARY DANCE BILLED BY MAGIC CITY CADETS

Barberton, O. — Kay Jays Ahoy! Kay Jays Ahoy! On Saturday, October 26, the St. Mary's Cadets of KSKJ No. 111 will present a Military Dance at the local Domovina Hall.

Whether or not you have a beau, make it a date to join in this annual affair. Round up your gang now and make arrangements to be here to dance to the music of the ever-popular Kristoff Bros. orchestra.

There will be plenty of refreshments and eats, including "kranjske klobase" and "potica."

For further details watch the coming issues of "Our Page."

OHIO KSKJ LEAGUE

	G	W	L	Pct.
St. Vitus	5	4	1	.800
St. Josephs	5	4	1	.800
Lorain	6	4	2	.667
Barberton	6	2	4	.333
Girard	6	0	6	.000

Games To Be Played

Sept. 15
St. Joseph at Lorain
Barberton at St. Vitus
Girard, Bye
Sept. 22
Lorain at St. Vitus
Girard at St. Josephs

The protested St. Vitus-Lorain game of Aug. 4 will be replayed Sept. 22 at Gordon Park, Cleveland, according to the ruling of managers.

St. Joseph's failed to show up in Cleveland for their game with the Girard Patriots Aug. 25.

CANONSBURG JAYS SET DATE FOR FIRST FALL DANCE

Strabane, Pa. — All is ready for the first fall dance to be held by the Canonsburg KSKJ Booster Club on Saturday night, Sept. 14. The dance as scheduled will take place at St. Jerome's Home and will commence at 8 p. m. and last till midnight.

Lee Barrett and his band are known to be one of the best bands in Western Pennsylvania and is expected to draw one of the largest crowds ever attending a dance at St. Jerome's. The Canonsburg Booster Club is again taking this means of inviting all of its friends from Western Pennsylvania to attend this first social event that the Boosters have held for some time. Canonsburg assures all, that as usual, they have a grand time in store for all who attend.

To Make Final Plans

Bridgeport, O. — The Bridgeport St. Barbaras, No. 23, and St. Ane's No. 123 Boosters Club will hold their regular meeting Wednesday night, Sept. 18, at 8 p. m. in the Boydsville hall, Stop 16. Plans will be completed for a Columbus day dance to be held Saturday, Oct. 12. Plans for the coming fall and winter season will be made at that time. Therefore, all Boosters and bowlers and bowlerettes attend this meeting to make plans for the next Eastern KSKJ bowling tournament.

Every KSKJ lodge should be active in one field or the other.

FOURTEEN TEAMS TO TOE LINE IN JOLIET KSKJ PIN LEAGUE OPENER

Joliet, Ill. — On Thursday evening, Sept. 19, the local K. S. K. J. Bowling League gets under way for the first night of a 28-week season. Starting promptly at 9 o'clock on the Rivals Club alleys, eight men's and six ladies' teams will toe off in their annual quest for high scores, high averages and the lucrative prizes that go with them. More important to the bowlers and much more valuable, however, will be the real grade-A pleasure that comes only from associating with a group of congenial men and women, kindred souls, all of them, such as have made up the rosters of the teams in past Kay Jay leagues. To the new bowlers, the old timers say "Welcome" and "Lots of strikes!" If yours truly can read the signs this is going to be a banner year in Joliet Kay Jay bowling circles.

Team rosters in the men's league have already been selected while the ladies' division meets on Thursday, Sept. 12, at 8 o'clock sharp in the KSKJ building to arrange their line-ups. Men's rosters are as follows:

Team No. 1—Gorsich's	Av'g.
M. Gorsich, capt.	172
A. Vlasich	172
J. Pucel	160
L. Vesel	145
J. Kosteletz	135
	784
Team No. 2—Slovenic Coals	
A. Golobitsh, capt.	151
F. Kuzma	172
S. Wedic	162
J. Zalar, Sr.	148
	787

MINNESOTA AMERICAN JUGOSLAV CONVENTION IS RECORD BREAKER

Ely, Minn. — Meeting here Saturday and Sunday, Aug. 31 and Sept. 1, for their annual convention, members of the American Yugoslav association of Minnesota declared the conclave the biggest ever conducted.

From the Range Ryue held Saturday night to the drum corps exhibition the final evening, the convention drew capacity crowds. Even the cold misty weather of Sunday failed to dampen the spirits of the visitors to the heart of the Arrowhead.

The convention parade, nearly 22 blocks long and taking a half hour to pass a given point, proved the highlight of the affair, and thousands of people lined the streets to watch it. It had 57 units.

A total of 268 delegates representing 10 clubs registered. Seventeen resolutions were passed and several changes made in the by-laws. Gilbert was given the 1941 convention.

John Blatnik, Jr., Chisholm, was re-elected president; F. J. Indihar, Gilbert, secretary; F. Tekautz, Chisholm, treasurer; and Louis Govze, Eveleth, recording secretary.

Steve Banovetz of this city was named first vice president, receiving the largest vote given the five named, and Joseph Komatar was selected fifth vice president. John Borich, Gary, is second vice president; Jacob Muhvic, Gilbert, third vice president, and Mrs. Jos. Krall,

Joliet, Ill. — On Thursday evening, Sept. 19, the local K. S. K. J. Bowling League gets under way for the first night of a 28-week season. Starting promptly at 9 o'clock on the Rivals Club alleys, eight men's and six ladies' teams will toe off in their annual quest for high scores, high averages and the lucrative prizes that go with them. More important to the bowlers and much more valuable, however, will be the real grade-A pleasure that comes only from associating with a group of congenial men and women, kindred souls, all of them, such as have made up the rosters of the teams in past Kay Jay leagues. To the new bowlers, the old timers say "Welcome" and "Lots of strikes!" If yours truly can read the signs this is going to be a banner year in Joliet Kay Jay bowling circles.	
A. Buchar	155
	788
Team o. 3—Peerless Printers	
M. Slana, capt.	163
J. Madronich	164
Dr. Zelko	162
A. Lilek	170
L. Zeleznikar	133
	792
Team No. 4—St. Joseph's No. 2	
J. Mutz, capt.	174
R. Mutz	163
J. Laurich	135
R. Kosmerl	150
J. Bluth	168
	790
Team No. 5 Schuster Plumbers	
J. Horvat	171
F. Gregory	164
J. Nemanich, capt.	154
F. Buchar	140
R. Ramuta	163
	792
Team No. 6—Avsec Printers	
A. Avsec, capt.	140
G. Karl	171
E. Carpenter	164
E. Dolinshek	160
A. Fabian	155
	790
Team No. 7—Tezak Florists	
E. Tezak, capt.	173
Robert Tezak	166
Rich. Tezak	151
J. Kuzma	155
P. Laurich	143
	788
Team No. 8—The Eagle	
A. Kludovich, capt.	167
E. Kludovich	160
C. Petan	160
C. Gregory	160
G. Verlin	140
	787

Eveleth, fourth vice president. Trustees are Francis Petrich, Gary.; Mrs. Eli Smolich, Eveleth; John Stepich, Virginia, and Frank Spreitzer, Duluth.

Election of officers was marked by a spirited attempt on the part of a number of Ely delegates, led by Joseph Koschak and Mrs. Rose Svetich, to secure the election of Frank Schweiger of this city to the secretaryship, but the move failed as Indihar was re-elected by a good majority. The leaders of the move repeatedly pointed out that Ely had the largest club in the state but had no representation on the executive board. The contest grew a bit heated and was climaxed by the resignation of both Indihar and Tekautz in the interests of harmony.

A delegate from Greaney moved that their resignations be refused and it was immediately seconded by half a dozen from the Ely group, and the rift was patched up.

Preparedness was the theme of the banquet speaking. Both Judge Mark Nolan, Duluth, and John J. Sonstebly, chief justice of the Chicago municipal court, who was a special guest speaker, warned that the danger to the American way of life was very real and very near.

"There is a real threat to this country, and we don't have to look a year ahead to see it," Judge Nolan declared, adding that "we must be willing to see-

(Continued on Page 2)

A LITTLE WOODPILE IN THE HEAD

A hobo stopped at a nice little home along the road and explained his plight to the housewife. He was famished, starving, weak with hunger. The good housewife conceded the condition, but confessed, "I never give anything away, 'til the person works for it. If you'll come around to the back of the house, I'll show you a woodpile, and, after you saw some wood, I'll give you a good meal."

The rider of the rods eyed the saw and the wood for a while, and then went to the kitchen door and said, "Madam, I told you I was weak with hunger. Suppose you first feed me, then I will be in condition to do some real work for you." The lady considered the argument logical, so she gave him a heaping plate of fine victuals, and went about her household duties.

After ten minutes, thinking she saw somebody sneaking out by the side of the house, she raised a window, and sure enough, it was her friend the hobo making a getaway. "Say," she called after him, "did you saw that wood?" The knight of the road replied: "Dear lady, I beg your pardon; your English is faulty. You should say, did you see that wood?"

Which brings us to the subject of people having a little woodpile in their heads instead of brains. We have citizens of the effeminate, hysterical type, 100 per cent American, but with little truly religious sense and appreciation. Any citizen who does not know or does not care what God wants is a dangerous American, even if he thinks that he is a perfect specimen of the country-saving type.

Such people have dry, dead kindling wood in their heads. It cannot be used for any constructive work. They cannot build a decent house with it. It is scrap-heap material, which cannot strengthen and reinforce the national structure. It is dangerous to have lying around, because destructive and bubonic - plague-carrying rodents will make their nests in it and propagate therein; it is easily inflammable; a carelessly thrown cigaret of ignorance, suspicion and hate will set it on fire. Good buildings nearby may be destroyed.

To this type of citizenry belong the self-righteous and piously puffed-up so-called leaders who are always ready to warn the Nation against the union of Church and State. These patriotic citizens are either woefully or maliciously ignorant. The possibility of having an active working agreement, alliance or reciprocal control between the United States Government and a Church is a thousand times more remote than the possibility of Hitler coming to America and telling us proud Americans to bow our heads in recognition of his superiority and authority.

What is this so-much-feared union of Church and State? In the ordinarily set terms, it is a political set-up whereby the accepted national Government is controlled by the Church insofar as legislation pertaining to moral issues is concerned. This power is not exercised in matters related exclusively to the material welfare of the land.

Is there any chance of this

sort of government coming to life in this country? No, not within the next nineteen hundred years! Why not? Because, first of all, the people would have to be well-nigh unanimous in their religious beliefs and practices; and secondly, it would militate against the principles of our Constitution.

Only thirty-five per cent of the American people are affiliated with, or practice any religion at all. The vast majority — or sixty-five per cent — although they may personally approve of religion in general, do not take any stock in it. Hence, most of our citizens would not stand for any State religion, or for any so-called interference with their civil affairs on the part of religion.

Next, this possibility is further diminished by the fact that the 35 per cent of church-going Americans are divided approximately into five million Jews, twenty million Catholics, and an equal number of Protestants. It stands to reason, therefore, that no single denomination will ever be able to enlist one hundred thirty million people into something for which they have no taste—in fact, to which they are opposed.

The really grave danger which threatens this country is not a union of Church and State by a separation of God and country. The very ones who are so alarmed and talking so excitedly about an impossibility are actually widening the gap between God and country, notwithstanding the fact that some are ministers of religion. They have their English mixed, their notions warped, and the essentials of their call entirely misjudged. A representative of religion shaking hands with Eleanor Roosevelt, or a Church dignitary lodging with the President, or a Protestant representative of the American people going to Rome to assist the Catholic Pope in seeking world peace cannot create in a normal mind a suspicion that separation of Church and of State will soon come to an end in this country. An attitude of understanding, confidence, and of friendly, whole-hearted co-operation comes much closer to pleasing God and making this Nation solid, prosperous and happy. — Msgr. Peter M. H. Wynhoven.

MEETING NOTICE

Pittsburgh, Pa. — The next meeting of Mary of Seven Sorrows Society, No. 81, will be held Sunday, Sept. 15 in the Slovenian Auditorium.

All members are asked to attend this meeting as we have important matters to discuss.

Members who promised to donate prizes for our card party kindly bring them to the meeting or to any of our officers.

The committee is working diligently to make this card party a success and will feel that their efforts are rewarded if you plan to attend this party. Members are requested to return stubs and money before our party or at the meeting.

If any member wishes to change her policy, kindly bring your old certificate to the meeting and the change will be made at the meeting.

Members who are back in their assessments are requested to attend this meeting and pay as much as possible on their dues.

Anna Solomon, pres.

MEETING NOTICE

Barberton, O. — The monthly meeting of the St. Mary's Cadets will be held on Tuesday, Sept. 17 at the Domovina Hall at 7 p. m.

It is the duty of each member to attend and co-operate in making our coming dance a success.

One of These Is Your Job

No Catholic is free from the obligation of Catholic Action. The Vicar of Christ has made that clear. There is, however, a further question. To what are we obliged? Must all be active militants?

Well, certain obligations fall on everyone. There is, in the first place, a negative obligation, namely, not to hinder Catholic Action nor to go in for defeatism. If it is the plan of the popes to bring the secularized world back to Christ, we have no right to oppose that plan nor to speak of it as if it were a hopeless task. This will exclude, too, any indifferent or sophisticated attitude toward it as if it were a matter of indifference or were the business of inferiors alone.

There is, moreover, an obligation incumbent on all to advance the cause of Catholic Action positively. The only limits to the extent of this obligation are our own abilities and possibilities. Here is the way the Cardinal Secretary of State put it to the president of Italian Catholic Action in October, 1923. "As every Catholic must feel the need and the duty of DEDICATING himself or at least CONTRIBUTING to this work of apostolate (Catholic Action), so must he feel the need and the duty of CO-ORDINATING himself, so far as possible, with the recognized organs of action, if he does not wish to expose himself to rendering his efforts sterile, if not actually disturbing and hurtful."

In this sentence we find a

scale of positive obligations—self-dedication to Catholic Action—contribution to Catholic Action—co-ordination with Catholic Action. All Catholics, then, must find their place in one of these three, depending on their own capacities and opportunities. What are these three degrees?

The first are those who dedicate themselves as militant and active apostles to the great task of winning men to Christ. Not all, however, have either the aptitude or the opportunity for this active service.

The second, then, are those who must content themselves with sustaining the active militants. This is to be done in several ways. They must pray for the success of the apostolate. Here is an obligation that binds all Catholics, because it is possible for all, even for the sick, and aged, and constitutes a minimum positive contribution.

Furthermore, the active apostolate can be helped by talking about it, by spreading the good word to others, and by lending moral and material aid. Moral help will involve encouragement and co-operation. The militant of Catholic Action confronts frequent discouragement. Co-operation is needed in carrying out the campaigns of Catholic Action.

Without great numbers of helpers the work of the militants is bound to be limited in effect. The Legion of Decency, for example, owes its success to the backing it received from the great mass of faithful Catholics. Material aid means, for

the most part, financial assistance. Pius XI called it the financial apostolate, or the apostolate of the purse, "because even finance is needed for the works of God among men." This is especially important for the well-to-do, and is the sole hope of those of the rich who do not contribute anything else to the apostolate.

It may be noted here for those who have some acquaintance with the presently existing forms of Catholic Action, that in the above degrees they will discover the division of Catholic Action membership into "militant" and "ordinary."

The third category in the scale of obligations comprises the co-ordinated societies. This co-ordination is for those who exercise their apostolate in societies other than Catholic Action. Pius X calls them the "auxiliaries" of Catholic Action. The precise relationship between Catholic Action and such auxiliaries is a matter for special treatment.

Questions for Discussion:

1. What negative obligation toward Catholic Action is the duty of all Catholics?
2. What are the limits to the positive obligation?
3. Name the three degrees on the scale of positive obligation. What does each involve?
4. In which one would you place yourself? Are you doing anything to fulfill the obligations of your degree? If so, what? If not, how will you begin?

NEXT: "Always and everywhere."

Fourteenth of a Series
Rev. J. J. O'Toole, STD, JCD

"We Didn't Even Try--"

What Catholic mother and father wouldn't be shocked to hear their son or daughter calmly announce that he or she intended to be married by a justice of the peace? Realizing the sinfulness of such an attempted marriage the parents would do all in their power to prevent it. They would not want their son or daughter to make a decision that would endanger his or her immortal soul.

Each September, however, a certain number of Catholic parents makes a decision that places in danger their children's chances of eternal salvation. This type of parent calmly decides to entrust their sons and daughters to an irreligious educational system. They turn their offspring over to schools where the name of God may not be mentioned, where His laws may not be taught.

In rare cases this sinful decision is made by parents because of a foolish desire to have son or daughter associating with schoolmates who come from socially prominent families. They regard friendship with the "upper 400" of more importance than friendship with God. As tragic as it is to see a Catholic father and mother turn their backs on God for some worldly advantage, it is indefinitely more tragic to see Catholic parents deliberately turn their children away from God. Christ Himself condemned this type of parent when He said it were better that they be cast into the sea with a millstone around their necks.

In more frequent cases, some Catholic parents have decided that a Catholic high school or college education for their children is beyond their means. Unfortunately, in a large number of instances this is correct. However, many parents make a decision without facing the facts. They do not attempt to see how a Catholic schooling

might be financed. They surmise that they can't afford it. They fear to figure it out lest their computation show that by making certain sacrifices it would be possible and they just don't care to make the sacrifices.

Catholic parents who sit down with pencil and paper and wrestle with income figures and vitally necessary expenses and cannot see their way clear to financing a Catholic high school or college education for their sons and daughters have ought to be afraid of. They have tried their best. Despite the sad decision they must come to—that of sending their children to other than a Catholic school—they

need have no worry. God will supply the necessary graces so that the dangers will be remote.

What will the Catholic father and mother who have refused even to try to solve the financial difficulties connected with a Catholic schooling say when they stand before Christ their Judge. "We didn't even try," will be most damning words.—Catholic Citizen Herald.

LAST OUTDOOR DANCE

Strabane, Pa. — The Queen of May Society, No. 194, will hold its last outdoor dance for this year on Sunday, September 15 at Drenik's Park. Slovenian and English music will be played.

MINNESOTA JUGOSLAV CONCLAVE

(Continued from page 7)

rice to maintain our privileges."

He pleaded for a spirit of sanity, and advised that "in these historical times before you call someone a name or talk about someone, you should count at least to twenty-five."

Justice Sonstebj discussed the selective conscription at length, and predicted that the conscription legislation being considered by congress would be passed.

"As a democratic government," he said, "we will build up an army from all parts of our country, and if the time comes to meet strength with strength, God forbid, we will have the army and the will to meet it."

He pointed out that Yugoslavia was one of the few countries in the world to still have its independence, but warned that the country was between Italy and Germany "like the open jaws of a monster; and if England is defeated these jaws will close on your people."

The Range Revue, playing

before 1,200 people and with Joe Debevec as master of ceremonies, offered a variety of talent. Making the biggest hit was the Pecon trio of Cleveland, composed of John Pecon and Charles Smith, accordionists, and Anton Vadal, playing the string bass. Appearing from this city were Frank Kromar, accordionist; Nick Kordich and his orchestra; Louis Kotzian and daughter, Alice, with accordion and guitar; John Fink, Louis Centa and Tony Perushek, instrumental trio, and Matt Kobe, Joe Debevec, Louis Pechek, Alex Debelitz and Stanley Pechaver, who gave a skit on the Dionne quintuplets. Others were the Perkovich orchestra and Misses Dorothy and Mildred Koschak, singers, Chisholm, and John Bajuk, Eveleth, pianist. In the ticket sales, Mrs. Frank Deyak won first; Mrs. Simon Marolt, second, and Mrs. Mary Jerich, third.

Association officers and convention committees gave their annual reports Sunday morning. Debevec was named convention chairman. Mayor Bern

M. Lambert officially welcomed the delegates and visitors to the city.

In the president's address, Blatnik pointed out that the association's membership was larger than a year ago although there were two less clubs. He recommended that all conventions in the future be two days in length.

Important by-law changes adopted in the afternoon included: The supreme secretary must act on all new members, instead of only local presidents and secretaries; the association cannot take part in any election.

Resolutions included: The county welfare board will be asked to allow people in the low-income group to take advantage of the food stamp plan; that the lein section of the old age assistance law be repealed; restoration of cuts in state aid to schools and payment of future state aid in full; support rehabilitation program for cut-over areas and seek co-operation of state with federal government; endorsement of Americanism as the only ism for the U. S. A.; petition state legislature to reduce small loan rate from 3 to 1 per cent per month; petition legislature to repeal per capita laws as basis for taxation.

In view of the fact that there are 40,000 people between the ages of 16 and 28 in the state that are unemployed, the state appropriate money to finance a study of the problem; that the state raise its maximum old age assistance benefit from \$30 to \$40 to equal that of the federal government; that the executive board be authorized to seek consolidation of all Jugoslav groups in the state.

A resolution was passed thanking the city of Ely, the school board, the Ely American-Slovene club and local convention committees, the musical organizations and the newspapers for their part in staging the convention.

Headed by an escort of state highway motorcycle patrolmen and Officer Joseph Markovich of the Ely force, the parade snaked its way through the central part of Ely and the first unit traveled the entire route as the last left.

Included were the Ely, Chisholm, Atkin ladies and Virginia Sons of the Legion drum corps, and bands from Chisholm, Two Harbors, Eveleth, Gilbert, Aurora, Buhl, Biwabik, Mountain Iron and Ely. There was a drill team from Eveleth and the Ely Slovenian Ladies Union had a marching unit of 35 children dressed in native costume. There were 32 floats, not including a streamer-towing airplane, not officially entered in the parade.

Approximately 300 persons attended the banquet Sunday evening. Dr. Jack P. Grahek served as toastmaster. Father Francis Schweiger, Gilbert, addressed the group in Slovenian, outlining the privilege that is the Yugoslavs' to live in the United States, and their duties to America.

Appearing on the musical program were the Ely tamburitza orchestra, directed by Nick Kordich, and with Eva and Clara Tonkovich as vocalists; Miss Josephine Shepel, Mrs. Fingal Lindbeck and Mrs. Frank Bachar, vocal trio, accompanied by Mrs. Chas. Merhar, Jr., and a saxophone duet by Miss Justine Korent and Miss Ella Siren.

Under the blazing lights of Memorial stadium the four drum corps and the Eveleth ladies drill team staged an exhibition the equal of which could only have been seen at a state American Legion convention. The past and present state championship drum corps were present, and the crowd attending filled the new stadium.

OUR PAGE COOKING SCHOOL

By FRANCES JANCER
1110 Third St.,
La Salle, Ill.

Hawaiian Cream Pie

1 1/2 dozen graham crackers, 1/3 cup butter, 1 tablespoon powdered sugar, 1 cup heavy cream, 2/3 cup well drained canned crushed pineapple.

Crush and roll crackers with rolling pin until thoroughly crumbled. Measure and set aside two tablespoons. Add to remainder the butter which has been creamed until soft and smooth, and the sugar. When well blended use to line a well greased pie plate pressing the mixture firmly in the plate. Mix the cream, pineapple and powdered sugar. Place in pie plate and top with the remainder of the crumbs. Bake in moderate oven until crust is well baked.

Peanut Pie Crust

1 cup finely rolled graham cracker crumbs (about 14), 3 tablespoons sugar, 1/4 teaspoon salt, 1/4 cup peanut butter, 1/4 cup butter, 2 tablespoons light corn syrup.

Mix graham cracker crumbs, sugar, and salt in a bowl. Cut in peanut butter and butter with pastry blender or 2 knives until thoroughly blended. Add corn syrup and mix well. Press firmly to 1/8 inch thickness over bottom and sides of pie plate. Bake in moderately slow oven for 20 minutes. Cool before adding filling; use for lemon, banana or chocolate filling. Makes pastry for one 9-inch pie.

Apricot Glace Pie

2 cups drained canned apricots, 1/4 cup sugar, 1 package lemon flavored gelatin, 1 1/2 cups apricot juice, hot or boiling, 1/2 cup water, 1/8 teaspoon salt, 1 baked (9 inch) pastry shell, 1/2 cup heavy cream whipped.

Combine apricots and sugar, chill. Dissolve flavored gelatin in hot or boiling apricot juice. Add water and salt, and chill until it begins to thicken. Arrange apricots in baked pastry shell; cover with slightly thickened gelatin mixture. Chill until firm; then pile whipped cream on pie. Canned peaches, pineapple or cherries may be substituted for apricots for variety if desired. Makes 1 pie.

Angel Food Pie

1 cup crushed pineapple, 1 cup sugar, 1 cup water, 2 1/2 tablespoons cornstarch, whites of 3 eggs.

Take pineapple, sugar and water and put on stove. Let come to a boil then thicken with cornstarch. Take off and cool. Then fold beaten egg whites in. Put into baked pastry shell and place in oven for 5 minutes. Top with whipped cream and sprinkle with nuts.

Cream Peach Pie

Line a pit tin with pastry. Bake at 450 degrees for about 12 minutes. Fill with sliced peaches, cover peaches with following filling:

2 beaten egg whites, 1/2 cup sugar, 1 cup peach juice, 1/4 cup flour, 1/2 teaspoon salt.

Mix sugar, peach juice, milk, flour and salt together and cook in double boiler. Remove from fire, add salt and fold in stiffly beaten egg whites. Let cool and pour over peaches and top with whipped cream.

NEW ARRIVAL

Barberton, O. — Mr. and Mrs. J. D. Spice are the proud parents of a baby boy born Sept. 3. Mrs. Spice is the former Frances Ozbolt, assistant captain of the St. Mary's Cadets, KSKJ. o. 111. Congratulations!

USE KLANCAR'S "WHO'S WHO AMONG THE YUGOSLAVS"

To find the important people, you want to meet in Cleveland and Environs.

PRICE 50¢

Address all orders to:

YUGOSLAV PAMPHLET PRESS

1647 E. 67th Street, Cleveland, Ohio